

RESSO

DE CAMPOS

REVISTA MENSUAL

Any 7, Núm. 63 • Setembre - Octubre 94 • 225 Ptes. (I.V.A. Inclòs)

Depuradora Sa Ràpita - S'Estanyol

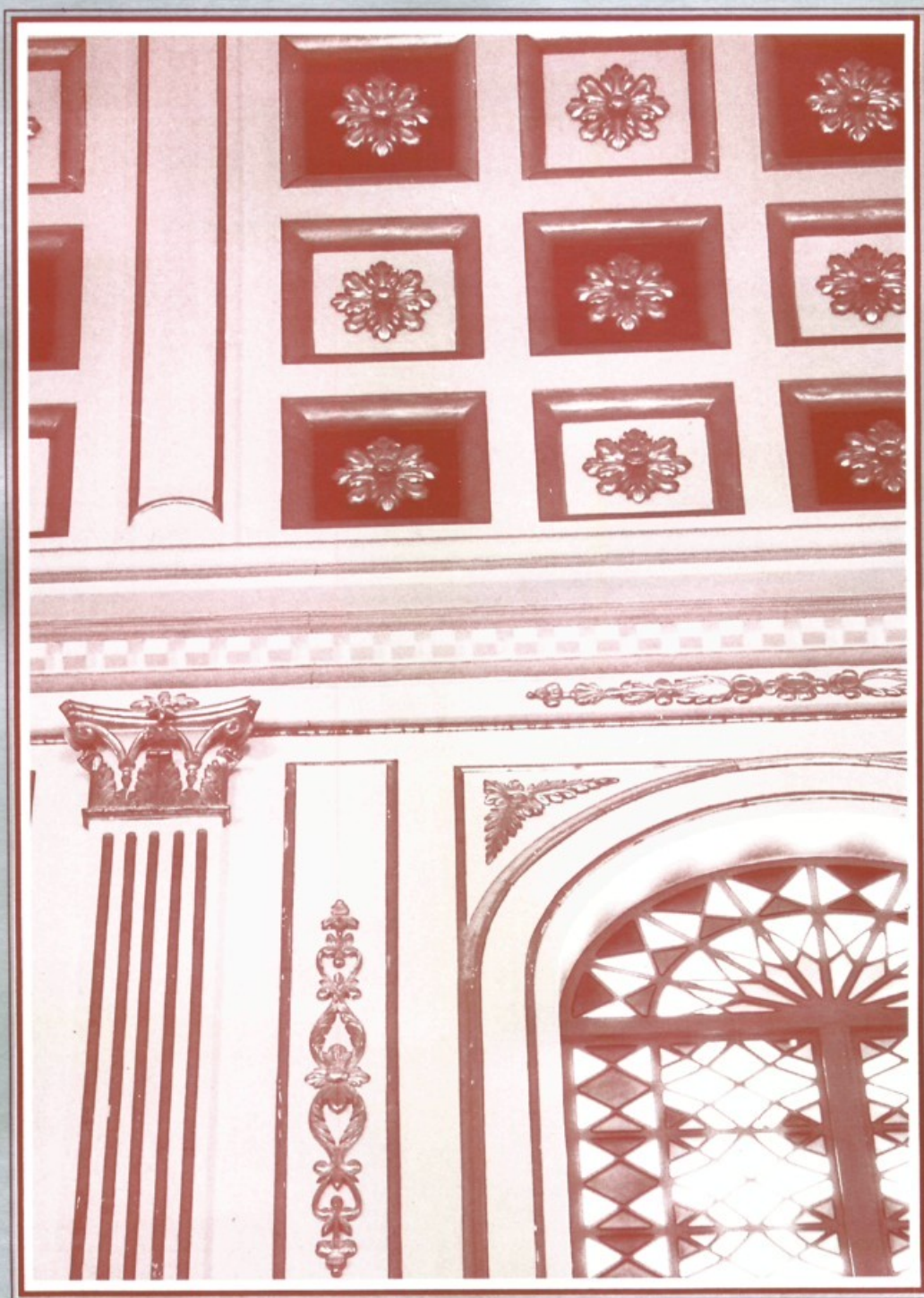
Notícies de la Sala

Entrevistes a:

Francesc Miró Lladó

Joan Bibiloni

Rafel Monserrat (Carros de Foc)

L'OBRA DE TOT UN POBLE

MAJOR *travells*
VIATGES

Carrer Major, 8
Tel. 58.24.00
Fax. 58.11.60
07200 FELANITX

OFERTES ESPECIALS PER A ESTUDIANTS
I MENORS DE 25 ANYS

Amb les companyies de vols regulars:
IBERIA - AIR EUROPA - SPANAIR

**FES LES RESERVES DE TOT L'ANY
I GAUDEIX DELS MÀXIMS DESCOMPTES**
25% - 40% - 50% - 75%

NO HO DUBTIS, SI VOLS VIATJAR MOLT I PAGAR POC CRIDA AL 58.24.00

**Ara, canviar a més
li costarà menys.**

Gesa

**CANVI
a 220V**

Informi's:
(cridada gratuïta)

900-220.220

TOT SÓN AVANTATGES

Sumari

L'Obra de tot un Poble

Diuen que...	4
Vos recomanem	5
Cartes dels lectors	6
Notícies de la Sala	7
Opinió	8
Coets a balquena	9
El Misteri de la pedra	10
Una Exposició magnífica	11
Entrevista a Joan Bibiloni	12
Notícies Breus	14
Campos d'un Temps	15
Depuradora de Sa Ràpita...	16
Conversa amb...	17
Fent una volta per la vila	18
Educació	20
Opinió	21
Notícies de Partits	22
Ull Crític	22
El sexe de les tomàtiques	23
Sota el Sol i la Lluna	24
Ses Covetes / Es Trenc	25
Escrits manlevats	26
Ressò ha batut el rècord...	27
Esports	28

Aribada la fita del primer Diumenge de Setembre, al voltant de la Mare de Déu dels missatges, a la Parròquia de Sant Julià -de Campos- se celebra una Festa ben nostra i ben ignota, si hom demana als altres indrets de Mallorca, és la Festa del'Obra. Il'Obra, en majúscula, a Campos, vol dir, la Parròquia, l'Església principal, el Temple Parroquial com a Casa de Déu (Ecce Domo Dei, diu a l'Entrada principal) i com a Casa de tots el

poble, de tot el poble cristià o poble batiat o Poble de Déu. A Campos, l'Obra significa tota una mescla de sentiments de participació en la Comunitat, de pertanyer al mateix poble, de participar a les tasques de construcció, conservació i, si cal, millora del Temple Parroquial, de l'Església que és un dels símbols evidents i visibles del poble i per tant, dels campaners.

Amb aquest sentit, enguany, la Festa de l'Obra ha cobrat un valor especial: l'especial dedicació de la gent i la gran participació per a millorar l'Església, amb una feina d'envergadura, diríem que gairebé titànica, com és ara la renovació interior i el pintat general amb tot un seguit de millores que fan lluir més la bellesa i la presència majestuosa de la nostra Parròquia (eliminar els ventiladors, eliminar domassos inapropiats, etc). Tampoc és ara moment de pomenoritzar.

Des d'una perspectiva actual, moderna, secularitzada, d'absoluta llibertat religiosa, aquesta acció ens interpel·la curiosament. Resulta un valor inestimable que el poble apreciï el seu Patrimoni Històric i Artístic i no només amb paraules, sinó amb fets, obres i preocupacions que mouen un sentiment popular i, de vegades, dominical, envers la Parròquia: l'Església és de tot el poble. Aquest sentiment no és exactament un sentiment religiós, sinó més aviat popular, cultural. La Parròquia està d'enhorabona i mereix un elogi.

Això no és gens nou. A Campos, l'Església -com a Comunitat religiosa, Catòlica- ha estat sempre un «poder» (si se'n permet l'expressió sense cap connotació dolenta) **marcadament cultural** o amb implicacions culturals. Cultura i Fe han estat molt lligades al nostre poble i això no és cap descobriment. Ara, nosaltres, ens sorprenem que a Campos pràcticament l'única institució que pot mobilitzar, no liderar, **tot un poble** en torn d'un projecte comú, popular, cultural i d'interès públic resulta ser l'Església. I ho deim sense adjectius. Això en si no és dolent ni bo. Tot depèn de mil factors que conflueixen en cada etapa. L'anàlisi eclesial d'aquest fet no ens correspon a nosaltres. Roman per als estudiosos i per a la mateixa Església Catòlica.

Per a Campos aquesta força col·lectiva o, si voleu, aquesta empenta popular, és ja de fet un dels elements més característics i a més a més podria ésser un poderós element cultural i social de tipus dinamitzador, engrescador en definitiva, per a millorar, cada dia un poc més.

Diuen que...

— El nostre Il·lustríssim Senyor Batle, don Sebastià Roig, comença a tenir nervis. No hi ha per tant...

— En lleven un i en posen un altre. I tothom amb les mateixes...

— UM pensa, i vol jugar fort a les pròximes eleccions municipals. Se'n parlarà. En parlarem.

— El cap de llista podria ésser una dona, i coneguda de molta gent.

— La gent del PSOE va una mica cop-piu.

— Als peperos els pot sortir la jugada esguerrada. Tenen massa comandera.

— Del PSM ja en parlarem més endavant, perquè en duen moltes de mogudes i ara com ara no podem donar pistes de res.

— Algun dels actuals regidors pot baratar de partit.

— Algun dels actuals partits baratarà de regidors.

— La gent d'esquerra -ara que anam de temes polítics- calla molt. I Esquerra Unida (els comunistes descafeïnats) no n'amolla ni una.

— Tot el truí s'encalenteix. Bon senyal.

— Amb els focs del dia de la Mare de Déu d'Agost l'Ajuntament es va passar. Va gastar una doblerada, perquè amb la meitat de coets hauria quedat igual de bé.

— Mitja dotzena més de coques

tampoc no haurien anat malament, sempre n'hi ha que no volen empènyer i també els agrada.

— La Placa serà de marbre.

— N'hi ha que no necessiten padrins.

— Les teranyines i el color del temps han desaparegut de l'Església. (sic) «És com un pet sense olor».

— L'exposició de motos a s'Escola Vella va ésser tot un èxit, com pocs se'n recorden en molts d'anys.

— Els regidors del nostre Ajuntament serveixen millor que els taverners de la vila; almanco un pic en l'any.

— El Rector de la parròquia ja escriu més llibres que na Corín Tellado.

— En canvi, el Cronista Oficial de la Vila, no n'escriu cap. O no els hi editen.

— Els organitzadors de les festes de la vila no varen ser gaire originals, malgrat l'escàs pressupost del qual disposaven. No hi va haver gaires coses destacables. Llàstima.

— Als redactors de RESSÒ allò que ens va agradar més va ser l'actuació del grup murcià «La Parra de San Basilio Grande»

— Què és del pebre si no cou?

— N'hi ha que són molt estufats. Per això van tan magres de carns i d'ulls.

— De la cultureta en parlarem el mes que ve. Tenim un caramull gros de coses a dir, i les direm.

— També parlarem d'Helena García Melero, la presentadora de TV3, perquè encara l'estimam molt.

— De la regidora, de las Keneraciones, del mal de ventre, ja ho veurem.

— RESSÒ ha batut el rècord de durada de la premsa campanera.

— La pica-font de la Plaça des Pou Nou torna fer pena.

— L'escuraran per les festes de

Sant Miquel.

— El mestre d'obres Jesús Guillén podria ser candidat a les eleccions municipals de l'any que ve.

— La subvenció del Pla de Millorament de façanes encara no se sap si anirà als particulars o tornarà ser pels edificis municipals.

— Se subvencionen a ells mateixos.

— El nas de qualseu s'engronsa de valent.

— Quan és que el nas s'engronsa?

— Per devers Sa Ràpita se xerra molt de l'ampliació del Port de s'Estanyol.

— Qualseu hi està a favor, però pocs.

— N'hi ha que hi estan a favor, però pocs.

— N'hi ha que hi estan en contra pel nefasts efectes ecològics i paisagístics que pot provocar a la zona.

— D'altres perquè podria llevar amarraments al port de Sa Ràpita: hi ha més d'un estanyoler que ara hi té la barca que la se'n podria dur si hi hagués més oferta a s'Estanyol.

— El llibre *Història del futbol a Campos* està aconseguint un gran èxit de vendes i també de crítica.

— Qualseu podria sortir escaldat si no canvia d'aradores.

— Sembla que no en té cap intenció ni una.

— Es Crèdit podria haver venut Can Blahi abans que acabi el mes d'octubre.

PERFUMERIA VIDAL

Perfums i Cosmètica

Carrer Creu, 28 • CAMPOS

BODEGA VIDAL

Especialitat en vins de reserva

Carrer Creu, 28 • CAMPOS

• L'exposició de l'obra de Miquela Nicolau a la galeria «Matisos» de Sa Colònia de Sant Jordi. Hi ha quadres, sobretot dels més recents, que avalen el bon camí cap al millorament més digne.

• CANTS D'ABELONE, el recital de Maria del Mar Bonet i Rafel Subirachs sobre textos de Joan Vinyoli que varen fer no fa gaire a Ciutat. Ara el repetiran a Barcelona per les festes de la Mercè, i presentaran el nou disc. És una joia que no es pot perdre.

• Anar a sopar, ara que acabam tot el truí de l'estiu, a «Es Pinaret» de Ses Salines. És un lloc tranquil, molt agradable, i s'hi menja bé.

• No deixar que s'acabi el mes

de setembre sense anar a nedar a la platja d'Es Carbó. I anar-hi a peu, a poc a poc. És una platja divina, única.

• Callar quan convé.

• Fer vots, i platicar ex-vots perquè tot allò dolent que coneixem -i tenim- no perduri pel segles dels segles. Canviar sempre és bo; i de vegades convenient.

• Prudència, Ja només manquen vuit mesos per a les properes eleccions municipals i per a les autonòmiques. L'olla comença a bullir.

• Cava Parxet Brut Nature Chardonnay (d'Alella). Preu aproximat per botella 1.600 pessetones. (El mal de ventre és més car).

• El film d'Hal Harley AMATEUR, amb Isabelle Hupert i Martin Donovan donant la veu i la cara.

• Mirar abans d'atravessar el carrer.

• Fer acte de presència, i admirar si convé, l'exposició de Miquela Vidal a La Misericòrdia de Palma a finals de mes. I sobretot fer passes per adquirir el catàleg que s'ha editat. No vos en penedireu.

• L'edició -reedició- del llibre de

Vos recomanam

Ma Antònia Oliver JOANA E. (ed. 62).

• Recordar tot allò bo i millor de l'estiu, però sense nostàlgia.

• Fer més exercici i recuperar l'ànim perdut aquest darrer i llarg estiu.

• Mantenir-vos fidels, ara més que mai, al Camp de futbol. A Tercera Divisió hem de quedar bé. I ho hem d'aconseguir entre tots.

• Fixar-vos amb la data de caducitat de les llaunes i altres queviures.

• Pensar que tots els desastres del món no es limiten a Rwanda.

AUTO ESCOLA

**Tota classe de
permisos de conducció.**

Carrer Plaça, 24
Tels. 65.28.28 • 65.00.80
07630 CAMPOS

lladò

GABINET **lladò** S.P.C.

GESTORIA ADMINISTRATIVA

ASSESSORIA FISCAL I LABORAL

*Corredoria
d'assegurances*

Carrer Creu, 12 • Tels 65.07.81 - 65.21.42 • Fax. 65.21.95
07630 CAMPOS - BALEARS

L'Església i la normalització lingüística

Som una ciutadana que enguany he llogat un xalet a Sa Ràpita, atreta per la pau i tranquil·litat que s'hi respira i la netedat de les seves aigües.

Com a catòlica practicant que som, vaig acudir, un diumenge, a l'església per oir missa. Enllà ens varen repartir un fullet amb lletres de cançons per a poder-les cantar durant la funció. El que em resultà estrany fou que totes les sis cançons que hi figuraven estaven en castellà. No n'hi havia ni una en mallorquí. Perquè ho pugueu comprovar vos n'adjunt un exemplar que m'agradaria que reproduíssiu, juntament amb aquesta carta, a la vostra revista.

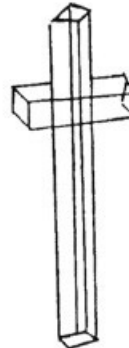
Pens que aquest és un fet negatiu per la imatge de les parròquies campaneres. L'església mallorquina sempre s'ha manifestat al costat del poble i a favor de la llengua dels seus feligresos i, per això, es pot considerar que ha estat un dels pilars on s'ha aguantat la presència pública de la nostra llengua, inclús durant les etapes més repressives de la dictadura. Per què ara els capellans de sa Ràpita deixen embrutar aquesta imatge repartint aquests fullets? No ho entenc.

Tanmateix, no tot va ser negatiu, ja que la missa, llevat de les cançons, es va desenvolupar tota ella en la llengua pròpia del nostre poble.

Maria P. S.

¡NADA HAY MÁS HERMOSO QUE EL CANTO Y LA SONRISA DE UN NIÑO!

1. LA MISA ES UNA FIESTA

La Misa es una fiesta muy alegre
La Misa es una fiesta con Jesús
La Misa es una fiesta que nos une
La Misa es una fiesta con Jesús

Cada domingo celebramos
que nuestro amigo nos salvó
que por amarnos dió su vida
y resucitó.

Con su palabra nos enseña,
nos alimenta con su pan,
nos compromete a ser amigos
y a caminar.

2. ESTA ES TU FIESTA

Esta es tu fiesta, es nuestra fiesta
esta es la fiesta en el día del se-
ñor,
esta es tu fiesta Señor, es nuestra
fiesta,
esta es la fiesta que nos une en el
amor.

Restaurant La Travessia

ESPECIALITAT EN CUINA MALLORQUINA

Local per a Bufets de Noces,
Comunions, Batejos, etc.

Ctra. Campos Llucmajor, Km.1 • Tel. 65.23.37
07630 CAMPOS

Clínica Dental i Estètica Infantil i Adults Dr. Miquel Bennàssar i Obrador

Metge Estomatòleg, Tractaments infantils,
Ortodòncia i estètica dental, Emblanquiments,
Prevenió de càries, Pròtesis i
Prevenió de malalties de les Genives.

IMECO • ASISA • PREVIASA • SANITAS • NOVOMEDIC

Cosme Mª Oliver, 14 (Carrer des vi)
Tel. 65.21.14 (Horabaixes) CAMPOS

ADOQUER
ELECTRÓNICA

Tècnic especialista en telecomunicacions

Reparació i Muntatge:

Parabòliques • Alarmes
T.V. Vídeo • Antenes • Hi-Fi

Aigua, 17 • Tel. 65.26.86 • 07630 CAMPOS

ELECTRO

TRÓNICA
C.B.

Tècnics especialistes en electricitat
i electrònica. Instal·ladors autoritzats.
Reparacions, Muntatges, Instal·lacions
elèctriques en general.

Aigua, 17 • Tel. 65.26.86 • 07630 CAMPOS

Notícies de la Sala

Segueixen els projectes, no les obres.

Si anau als Plens Municipals de Campos realment aquesta és la idea que preval: molts de projectes i poques, per no dir cap, realitzacions. L'Equip de Govern (Grup PP-UM-UC) (aquí no sabem si UM continua donant suport o no) proposa coses que a les vores romanen damunt la taula, als papers, o a les ments inventives.

Ara s'ha proposat un projecte d'infraestructura hidràulica relativa als torrents prou coneguts de Campos. Es parlen de 18 kms d'obres possibles, de millora futura per a la recollida d'aigües. Realment no se sap quina prioritats se li dona o sia, si hi haurà doblers per tal obra.

Roman pendent també tot l'asumpte del Camp de Golf i hotel de Son Baco. El Batlle contestà a una pregunta del PSM dient que encara estaven pendents de rebre notícies del Consell Insular.

Segueix també sense saber-se res concret de l'Institut, que val a dir, el Ministeri d'Educació construirà a Santanyí. Ara està per veure si, com

diuen alguns als diaris, a Campos hi haurà una Secció per l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO fins a 16 anys).

Sobre l'ajuda a Rwanda es va aprovar al darrer Ple que Campos s'hi afegís i participàs en el que s'organitza a la Comarca. És sabut que a la Comarca de Llevant hi ha tot una sèrie de projectes per recaptar doblers.

Ara es torna a plantejar la modificació de les Normes Subsidiàries urbanístiques de Campos. Encara tenim pendents, com és prou conegut de tots, altres temes urbanístics (Ses Covetes, urbanitzacions de Sa Ràpita, Son Baco, etc). I ara, per més fer, hi ha en marxa el projecte de desllindar la zona marítima terrestre de Campos i com podeu comprendre també afecta a Sa Ràpita, Ses Covetes, Es Trenc, Es Baños, etc. La Comissió de Govern de l'Ajuntament va decidir, sense passar pel Ple, que es presentàs Recurs contra el Consell Insular sobre el tema dels apartaments de Ses Covetes (el Consell disposà la suspensió de les normes i instà a l'Ajuntament a fer complir la

lleí). També es va decidir presentar-se al Recurs del PSM i del GOB per a defensar la llicència d'obres dels referits aparcaments.

Segons es va dir al darrer Ple el camp d'ultralleugers de «Torre Marina» a la Crta. de Sa Ràpita no es durà a terme.

Han començat a posar comptadors d'aigua a Sa Ràpita.

No s'informà res de nou al darrer Ple sobre els aparcaments subterranis de la Plaça -futura- Major, avui coneguda com a de Can Pere Ignasi.

Hi va haver una moció del grup governant PP-UM-UC per posar una sortida d'aigua per carregar els camions i una sobre la Carretera de Palma. Està pendent el tema dels aclariments sobre l'acord, si és que n'hi ha, de l'Ajuntament, Piris i els recurrents dels xibius. Aquests aclariments varen ser requerits pel PSM, dijous 8 de setembre hi havia d'haver Ple que, a hores d'ara, s'ha suspès per malaltia del Batlle.

Redacció.

L'Ajuntament dels plets

No vos cregueu que sia empresa fàcil relacionar tots els plets, processos, recursos i altres herbes que el nostre Ajuntament du en marxa. Qualsevol dia la Sala rebrà ofertes dels bufets de missers per a contractar els seus serveis. Al cap i a la fi, l'Ajuntament és un bon client, a l'Advocat sempre el paga, encara que sia tard.

Tenim casos que han arribat al Suprem (Can Pep de Sa Ràpita -ara una altra vegada en dansa-, sòl urbà de Ses Covetes), d'altres comencen ara (recurs contra el Consell Insular també sobre Ses Covetes, recurs del PSM i del GOB). Tenim casos amb Sentència del Tribunal Superior (els populars xibius, ara pendent del Tribunal Suprem). I fins i tot, per a donar varietat, al marge dels casos habituals de l'Ajuntament per tributs o d'altres que hi pugui haver, tenim un cas de tipus criminal, el procediment que instrueix (suposam que són Diligències) el Jutge de Manacor per veure si hi va haver falsedat o no a un plànol de Ses Covetes. Com veis anam servits. I pens que al Suprem aviat coneixeran el nostre terme municipal millor que els nostres avantpassats. Allò més greu és que entre tots ho pagam i si ve el cas, pagarem els plats romputs ...i gràcies!.

Es Jai de la Sala.

Utilitzem material reciclat i/o reciclable!

Jaume Lladó.

A molts de comerços i supermercats d'arreu de Mallorca –i Campos no n'és una excepció– quan anam a comprar-hi, ens donen bosses per posar-hi les mercaderies que hem adquirit i tinguem més fàcil portar-nos-les. Això ho hem d'agrair a les respectives direccions d'aquests establiments que intenten la comoditat dels seus clients i clientes.

Ara bé, la majoria d'aquests centres comercials ens ofereixen bosses de plàstic, un material de molt difícil reciclabilitat. Si sou afeccionats al cinema, haureu vist que als supermercats americans es donen bosses de paper, d'un paper fort, moltes vegades reciclat i, sempre, reciclable. Per què els comerços mallorquins no han de seguir aquesta línia? No copiem des USA només les hamburgueses i la Coca-Cola, sinó també el que té una societat, en general, més conscienciada que nosaltres pels temes medioambientals.

Fa uns anys, a Alemanya, hi va haver una campanya, dirigida pel partit dels Verds i altres organitzacions ecologistes en la qual es demanava als consumidors que exigissin que les bosses dels comerços on adquirien els productes de consum fossin de material reciclat o reciclable i aconsellaven que anassin a comprar a aquelles botigues que donassin bosses de paper i no de plàstic. I que si en algun els les volia donar de plàstic, la rebutjassin. El resultat són a la vista: avui en dia la pràctica totalitat de comerços alemanys, especialment els de queviures, entreguen als seus clients

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

bosses de paper i no de plàstic. Unes bosses que, després, es poden dipositar en un contenidor de paper per poder procedir al seu reciclatge.

Jo ja segueix aquest criteri i quan vaig a comprar me'n duc la meua pròpia sarrieta i si m'ofereixen bosses de plàstic dic: no, gràcies.

PUBLICITAT A RESSÒ: Maria Bauçà. Tel. 65.01.47
Laborables de 17'30 h. a 20'00 h.

MATEU NICOLAU URREA

Gestió i assessorament fiscal i empresarial

Síquia, 12 • Campos A 10 Tel. 65.03.45

Maria Miquel Nadal

ASSEGURANCES EN GENERAL

• Metges	• Robatoris	• Llar
• Incendis	• Jubilació	• Embarcacions
• Accident	• Comerços	• Automòbils, Etc. . .
• Vida		

Carrer Santanyí, 23 • Tel. 65.04.01 • 65.00.89 • 07630 CAMPOS

Coets a balquena

Hi ha gent rica i plena que per exterioritzar el seu poderiu econòmic organitza festes a l'estiu on sol mostrar els seus encants sense gaire miraments, per fugir de la rutina. Unes festes que solen resultar una befa, i que fins i tot els convidats volen evadir, després de fer acte de presència i respectar el protocol. Hi ha gent que té molts de doblers i que, en el fons, no són més que una cadira buida molt luxosa en la qual no s'hi ha assegut mai ningú. Hi ha gent a la qual li costa molt tenir una presència destacada, singular, en la societat en la qual viu, i que de vegades, per testimoniar la seva existència encén foc festiu que s'apaga amb un alè i que no aprofita ningú.

És un combat absurd entre l'ostentació, la riquesa, els privilegis... i el desordre. Una caps buida, pestilent, rosegada per les rates, amb teranyines. Sense prestigi, malgrat l'abundància exterior, malgrat l'eufòria contrastada: tot un símptoma de decadència que per aquestes contrades solem qualificar ben directament d'estufera, de pixar fora de test. I l'estufera és ben poca cosa. Tan poca que, amb el pas del temps, sol acabar en desprestigi adquirit, en impotència, en un no-res.

I pel que sembla, i s'ha fet avinent no fa gaires setmanes, l'Ajuntament de la nostra vila cerca, sense fer massa voltera, els camins sublims de l'ostentació, de l'estufera, d'allò de, nosaltres rics i plens i que tots els altres paguin els defectes, i les nostres virtuts, evidentment. Tot un símptoma d'impotència que, políticament, es tradueix en engany, en ridícula. Perquè un Ajuntament com el nostre, amb uns límits evidents en el seu pressupost, endeutat fins als genolls, carregat de deutes fins al moll dels ossos, amb unes despeses difícils de justificar per la innecessitat que representen, amb tants etcèteres com es vulgui pel mig, el nostre Ajuntament resulta que, com en els pitjors temps de la dictadura franquista, té doblers per allò que vol. I si paga, tota una sort per a qui cobra. I si no, queda a deure, i ja veurem què passa; perquè els primers incentius que arriben solen ser per als més fidels llepadors de pautes burocràtiques, i això no té sentit.

I com que l'Ajuntament no té doblers, i manlleua ara a un Banc ara a una Caixa, per satisfer la clientela i alguns votants de la majoria rarenca que ens governa, tuda i malgasta una

milionada de pessetes en focs d'artifici en un dia d'estiu. Tot per fer fum i renou: símbols de l'ostentació municipal. Per fer fum i renou es tanquen portes i es creen enemics, no es satisfan prioritats evidents. Tot per fer fum. I això, en bon campaner, es diu tudar els doblers. Perquè amollar uns coets, fer uns focs festius el dia de la Festa Major és ben normal; això fins al límit de les possibilitats. Sobrepassar aquests límits absurds, com va passar en aquest cas concret, significa que els mandataris de l'Ajuntament no tenen mesura, que no saben aturar l'olla quan vessa, ni aprofitar la darrera gota d'aigua d'unes candidatures multicolors.

Amb els focs del dia de la Mare de Déu d'agost l'Ajuntament es va passar de rosca, va exagerar, perquè amb la meitat hauria quedat igual de bé i no ens hauria costat aquesta doblorada a tots els campaners. Perquè els coets qui els pagam som nosaltres, i a bon preu: també el vi i la coca amb verdura, que enguany va començar a ser servida pel batle i després per la majoria dels regidors: tots bons cambrers. Ja en comencen a aprendre.

Redacció.

El "BANCO DE SANTANDER S. A."

comunica que ha nomenat com a col·laborador extern per a la comarca de Campos a **Miquel Obrador Lladó**

Carrer Santanyí, 23 • Tel. 65.04.01
07630 CAMPOS

El Misteri de la pedra

La foscor de la tempesta desitjada i estiuenca, em du a enyorar la forta calor de l'estiu i de les sensacions ofegants i contradictòries que s'hi produeixen: la suor, la frescor enmig de la nit, el sol i l'horabaixa estimat per la suavitat de les ombres, del xerrar enmig dels corals i patis, a la vorera d'un verd de les llimoneres, amb la suau ondulació del fasser africà, egipcià.

A on les festes del poble mediterrani més orgullosament mediterrani de tots, es varen reunir un grup d'artesans, qualificació en aquest cas errada, perquè les seves mans només són l'instrument que ha fet que sorgeixi el petit miracle de transformació de la pedra.

La calcarenita nostra es transforma així en capritxosos entorcillats plens de fulles, amb peixos allotjats en el seu llit, amb rellotges oberts al temps futur i present, amb recordances egipcianes fetes per un esperit il·luminat pels déus i deesses de la intel·ligència.

Aquests records i la consegüent ressenya es concreten amb els noms de Macià Lladó, home que de les masses de marès fa formes arrelades sempre a la terra, i el més important, integrades en ella d'on ell sap fer-la fecunda i agosarada a la vegada. Cinto Mascaró que amb voluntat superadora esbrina amb delicadesa i tendresa, les màscares, talles i figures. També participa Francesc Miró amb les seves interpretacions de pintures, peixos, Sant Julià... interessants per als records intimistes de cadascun de tots nosaltres. A la vegada Mateu Mascaró intueix

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

el camí de transformació dels materials convertint-los en murters rotunds amb les corresponents masses moldurades, jardineres llaurades amb fulles i flors que voldríem imaginar de l'estimada Grècia. I altre cop arribam a la capacitat de dominar els materials, a partir de gruixuts volúmens cúbics, que amb els seus estris i les mans es converteixen en artístics arcs de mig punt tan constants a l'arquitectura mallorquina, i també els empitadors de finestres o la magnífica clau de volta amb els relleus corresponents, mostra tot ell, de la cultura arquitectònica d'un moment determinat de la història del poble, tot això presents per Miquel Valls. I per altre costat cal nomenar a Miquel Lerma que amb els rellotges i les taules de columnes clàssiques fixaven el rigor i la verticalitat

ascètiques vigilant les formes arrodonides de les cultures companyes de l'exposició.

La reunió de tots ells i les seves obres, poden servir per mostrar la feina admirable de persones que estimen la terra i també del misteri que envolta l'arena que amb el pas del temps i ajuntada pel vent, tal volta amorós i estable es deixa reinventar per l'esperit i les mans d'homes que pertanyen a aquesta terra, petita això sí, però tan important per a nosaltres, que cada mostra del quefer individual o col·lectiu ha de gaudir de l'aplaudiment de tot el poble.

Guillem Mas Forteza.

PUBLICITAT A RESSÒ: Maria Bauçà. Tel. 65.01.47
Laborables de 17'30 h. a 20'00 h.

ASSESSORIA EMPRESARIAL

CAMPOS

Carrer Provença, 34 • 2^{on} • Tel. 65.09.41
07630 CAMPOS (Illes Balears)

**PRODUCTES
ADROVER**

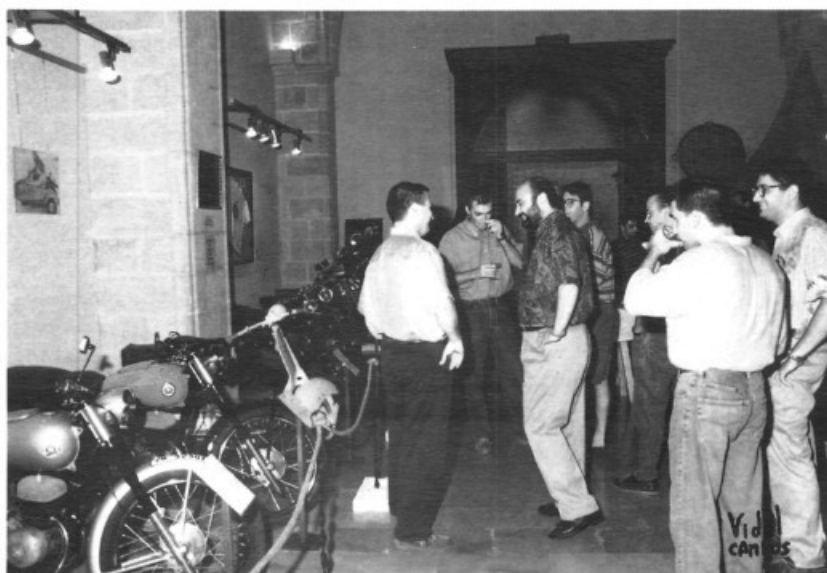
Carrer Menorca, s/n. • Tel. 65.00.54
07630 CAMPOS

Una Exposició magnífica

Mai no m'han agradat les motos. Fa mots d'anys que no n'he menada cap ni pens fer-ho pus mai. Hi ha massa perill i pocs avantatges, almanco a mi m'ho sembla. Per això m'escarrufa topar-me amb una moto d'aquestes tan grosses per la carretera, m'assusta la velocitat, la manera que tenen els motoristes d'infiltrar-se entre les caravanes dels cotxes, el renou que fan. Una moto és una bestiesa de la qual la nostra societat no n'ha sabut prescindir. Fins i tot hi ha motoristes que es creuen els amos de les autopistes, amb el seu casc d'astronauta i la jaqueta de pell negra a l'hivern.

No m'agraden les motos quan circulen pels carrers. Les hi tenc mania. I justament per això -mirau si és fàcil establir un contrast- em va fascinar l'exposició de motos antigues que per les festes de la vila va organitzar el club campaner de motociclistes **Carros de foc**. Era una exposició magnífica, tant, que la vaig visitar dues vegades. Cada una de les motos exposades em va evocar el record de la seva presència viva als carrers, quan hi havia pocs cotxes que transitassin. Les motos més antigues em varen semblar autèntiques peces de museu, tota una joia, com les

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

— Les motos antigues agradaren molt.

fabricades en temps de la postguerra: un conjunt sobri, elegant, d'una majestuositat impressionant.

És d'admirar el gust, la sensibilitat, la feina, la delicadesa de tots ells; l'immens sentit de restaurar aquestes motos que tenen els seus propietaris. Cada peça perfectament col·locada, brillant, com si fos nova després de cinquanta anys de quilometratge. Em va fascinar aquesta meravellosa expo-

sició, per la qual cosa vull felicitar i encoratjar a tot el grup de motociclistes campaners engrescats en aquesta feina de restauració que continuïn la seva dèria. De quimeres en tenim tots, unes més estridents que les altres. I pel que fa a mi, el que d'ara endavant diré és que no m'agrada anar amb moto: contemplar-les em fascina.

Damià Huguet.

CRISTALLERIA
PERELLÓ
Acristallaments en general
Carrer Palmer, 1 Tel. 65.00.95
07630 CAMPOS

BUGADERIA
TINTORERIA
SA BUGADERIA
Carrer Nou, 73 • 07630 CAMPOS • Tel. 65.25.27

Entrevista a Joan Bibiloni

Joan Bibiloni va venir a Campos a tocar la guitarra, cosa que de sobra en sap i a més molt bé. Durant una hora ens va deleitar amb la seva millor música a una gran quantitat de públic de diverses edats. Amb ell era Víctor Uris, de l'Harmonica Coixa Blues Band; tot un luxe, tot un exemple de comprendre la música i la vida. Després del concert, després d'esperar que acabàs de signar autògrafs... parlarem un poc de música i d'altres històries.

— Quina és la teva història com a músic?.

— Tal vegada la sortida millor que tenc a aquesta pregunta és que, encara que em senti jove, perquè és un desig de qualsevol persona de 40 anys sentir-se jove, em sembla que és prou densa, tal vegada no d'interès, sinó més bé de coses que he fet com perquè si t'ho dic ara tot ens passarem fins a les... (espera... ara són les dues?), ens passarem fins a les quatre del dematí i encara estariem amb el mateix tema.

Jo som mallorquí i la meua història és una vida dedicada a la música, a l'art, a l'entreteniment, des dels 13 anys fins ara que en tenc 41. Estimant especialment la meua illa, tant com per anar-me'n de viatge només quan és per raons de feina.

— 27 anys de feina... quants d'àlbums has tret?.

— Des del 89 que vaig fer el meu primer disc que es diu «Joana Lluna» fins ara em sembla que són uns 12 o 13. Però llavors, abans d'això, uns dos o tres més. En total 15 o 16.

— El teu darrer àlbum es diu «Brut», per què?

— Perquè quan cercàvem nom, jo no en tenia. L'editor, en Miquel Àngel Sancho de Blau, va pensar «Brut», i es quedà amb aquest nom. És un nom que està en condicions, onomatopèicament és fàcil de recordar, sinònim de qualitat, sinònim de brutor, sinònim de moltes altres coses... i que al mateix temps l'entén qualsevol persona.

— Aquest àlbum és molt diferent dels anteriors?.

— A mi sempre m'han criticat, en el bon sentit de la paraula, que mai he fet el mateix. I esper que ja als 40 anys no canviï. Vull dir, que és probable que segueixi sempre fent coses diferents, i que llavors quan vengui a tocar en directe faci dues o tres cançons de l'àlbum i que en faci

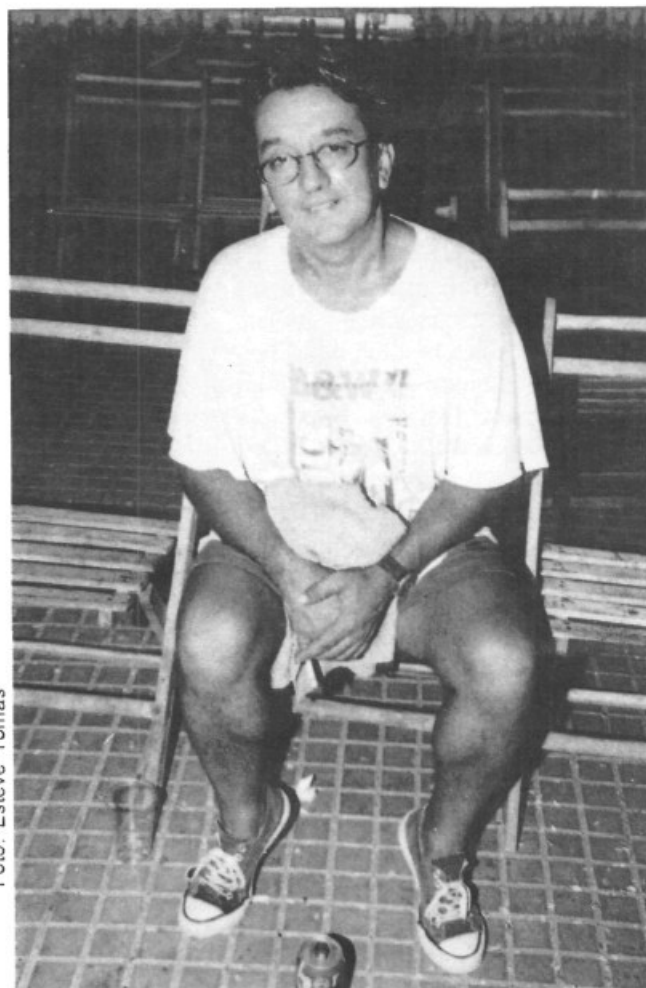

Foto: Esteve Tomàs

— Joan Bibiloni després del concert ofert a la Plaça de Sa Creu d'altres.

Jo sempre m'he «distingit» amb aquestes coses i crec que ja és massa tard per canviar.

— O sia que has practicat molts d'estils?.

— He estimat molts d'estils i he practicat els que he pogut.

— Quina resposta t'ha donat el públic campaner en aquesta hora i busques d'actuació?.

— A Campos hi tenc molt bons amics. A més fa molts d'anys que som afeccionat als cavalls trotons. A Campos

Taller Mecànic CA N'ARNAU

Carrer Provença, 36
Tel. 65.10.63
07630 CAMPOS

SA CIMENTERA, S. A.

MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ PRÒPIA
DE CIMENT NATURAL

Carrer Cimentera, 38 • Tels. 65.02.54 • 65.08.73
07630 CAMPOS (Mallorca)

hi ha molts d'aficionats als trotons i feim alguna que altra bauxa amb amics de Campos.

A una Plaça, allà on l'entrada és gratuïta, allà on hi ha padrins fins a amics, fins a al.lots ... es tracta, i ho diré en sentit cavallista, de a la sortida provar el cavall, a la primera volta pegar-li una estirada d'enguillador, a la segona volta li poses una barra americana i a la tercera el molles i corr, que és el que he fet. Com heu pogut veure els 15 primers minuts ha estat un sondeig general del que estava passant, veient els al.lots que estaven a primera fila, que a més s'ho estaven passant collonut, mai pots dir a un al.lot «atura't, no molestis...», perquè els al.lots s'ho passen coionut, els al.lots són la sang de la vida. Però poc a poc hem anat agafant el nivell que havíem d'agafar, especialment a nivell de comunicar genèricament amb tothom. I crec que està prou demostrat que la gent, almanco ha acabat contenta, que en realitat en aquesta vida el que hem d'acabar fent és les coses contents. Si no estàs content, malament.

— Què pots dir a aquests joves que s'han acostat, i se'ls veia amb interès per la música?

— Que segueixin estimant la música almanco tant com l'he estimada jo, o tant com l'estim jo. I ja no tant sols la música sinó l'art, la vida.

La música és una expressió accidental, circumstancial del que és la vida, del que són les coses. L'art és molt més important que la música; la música és una part de l'art i l'art és molt més. Esser artista és un poquet més que esser músic. La música té aquest do que quan acaba, no hi ha constància, especialment del que és l'actuació en directe de l'artista si no ho enregistra algú. Però en realitat l'enregistrament no és un fruit exacte del que passa, és una espècie de foto polaroid.

Aleshores el que he de dir a aquests joves és que segueixin amb il.lusió, que s'ho passin bé, que agafin alguna que altra marxa però que no es passin molt. Perquè en realitat quan més durin més gust passaran.

— Avui per motius de salut d'alguns dels teus acompanyants, l'acompanyament a l'harmonica...

— Del que podeu presumir els de Campos, és que és molt probable que aquest concert que heu tengut aquí, no torni succeir en una estona molt llarga. Perquè jo he muntat el grup elèctric ara, i el grup elèctric la primera actuació que farem a Palma serà dia 16 de setembre a l'Auditori a benefici de La Trapa, i això és una altra història.

El fet que aquest concert hagi estat d'aquesta manera i amb aquesta formació és quasi únic. En Victor és l'únic que havia tocat d'aquesta manera, en Toni i en Pep no ho havien fet mai, és la primera vegada i no la darrera.

— Què és millor el directe o l'estudi?

— Les dues coses són bones, boníssimes. En directe pots vendre el peixet. A l'estudi no tant però tens màquines, tens moments, és un art. És tan art l'estudi com el directe.

— Què és per a tu la guitarra?

— La guitarra és un mitjà d'expressió. El que tenc més aprop, l'instrument que des de petit he conegut més, que m'ha ajudat a ser aquí on som.

— Fa uns anys els Grups d'Esplai de Mallorca varen enregistrar un disc (el de Campos hi era), que va ser per a tu aquesta experiència?

— Va ser molt agradable veure tants d'al.lots que venien amb les cançonetes que feien els monitors. A més crec que vaig agafar un bon moment, el leiv motive, el mitjà desencadenat era la defensa de la natura, «Cel i Terra, quina guerra»; aleshores crec que en aquest cas directe i indirectament els al.lots cantaven una cosa molt important que és que del món que nosaltres tenim ens en queda poc i del poc que ens en queda no seguim beneits, anem a conservar-ho. I si ja ho diuen els al.lots que en teoria són més beneits que els grans, només en teoria, crec que ja és un tema prou seriós perquè els grans ens aturem a pensar.

— Quan et tornarem a veure a Campos?

— Quan més prest millor.

Miquel Oliver

Esteve Tomàs

Maria Mas Guaita

**MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ,
TRANSPORTS, LÀMPARES I DECORACIÓ**

Carrer Ràpita, 43 • Tels. (971) 65.01.23 • 65.24.32 • 65.04.12
FAX. 65.24.32 • 07630 CAMPOS (Mallorca)

Taller i Servei de Pneumàtics

M. BORDOY

**Venda i Reparació de Pneumàtics
Equilibrat Electrònic
Servei de Reparació Vulcanitzats**

Carrer Victòria, 57 (Cantonada Carrer Felanitx)
Tel. 65.21.93 • CAMPOS

PUBLICITAT A RESSÒ: Maria Bauçà. Tel. 65.01.47

Laborables de 17'30 h. a 20'00 h.

Breus Breus Breus Breus Breus Breus

Blanquerna, deu anys de formació

Tornen a convocar el Seminari de formació i estudi del Grup Blanquerna, un grup molt lligat a l'Obra Cultural Balear, d'entitat pròpia. Enguany seran com sempre a LLUC, del 22 al 25 de Setembre. Han d'intervenir Antoni Llompart i Damià Pons (dijous 22), Josep Huguet i Salvador Cardús (divendres 23), Joan F. Mira, Lluís Duch, Isidor Marí i Joan Melià, (dissabte 24) i Josep Ma. Ballarín (diumenge 25). A més hi haurà una taula rodona amb els joves dels diversos grups polítics. A Lluc es pot tenir estada i alimentació.

Els "JOVES DE MALLORCA PER LA LLENGUA" comencen la Campanya Volem comprar en català

Han començat i com pertoca han fet molt de renou. És natural. Són més de 200 i són joves, actius, conscients, amb ganes. Aquesta plataforma, valorada molt positivament per tothom preocupat per la plena normalització lingüística, ha reconegut com a primera Entitat per la Llengua la cadena d'hipermercats MINIMAX. L'interès d'aquesta Plataforma és que tothom pugui parlar, escriure, comprar, anar al cine, ballar, fer esport en català o amb el català com a llengua nostra i normal.

Esperam que els joves de Campos s'uneixin a la iniciativa i també els nostres comerços (molts d'ells ja normalitzats).

L'OCB torna demanar freqüència per a TV3

Amb la nova Llei de la Televisió «Televisió sense fronteres» com diuen a Europa, l'Obra Cultural Balear demana la legalització clara i sense entrebanes de la recepció de TV3, Canal 9 i Canal 33, tots tres canals autonòmics que emeten en Català (alguns parcialment) i que presenten una programació que pot ser atractiva per als mallorquins, menorquins, eivissencs i formeterencs. Per què no podem rebre lliurement totes aquestes emissions? Comença a ser hora que la llibertat d'expressió i el dret a la informació es posin en pràctica.

Canvis a la Línia d'autobús a Campos

Ressò ha pogut saber que hi ha prevists una sèrie de canvis, suposam que millores, per la Línia regular d'autobusos (la popular «exclusiva») que té el servei de Palma a Campos (fins a Porto Petro i Cala d'Or).

Entre d'altres, l'Empresa titular de la línia (GRIMALT de Felanitx) demana prorrogar la concessió del servei regular, allargar la Línia cap a Cala Mondragó i altres indrets que podria millorar la línia i enllaços, i poder passar per la nova Carretera de Lluçmajor a Palma.

És de suposar que tots els canvis seran degudament informats.

— Les «exclusives» compleixen un bon servei al poble.

Gran èxit de la tómbola a benefici de l'Obra

Ja fa temps es va anunciar que es faria una gran tómbola per la Mare de Déu d'agost d'enguany per a recaptar fons per a la Parròquia i les obres de millora i concretament per a pintar-la tota. La resposta dels campaners i de les campaneres segons el propi Rector ha estat esplèndida, magnífica. Gairebé tothom ha participat fent qualche cosa de la seva pròpia mà o regalant qualche objecte, cadascú amb tota llibertat. El poble, en definitiva, s'ha engrescat. I aquí ho teniu: una recaptació de més d'un milió de pessetes el primer dia i un total (aproximat) d'uns tres milions i mig. A hores d'ara deuen ser més. Dia 18 de Setembre celebraren la Festa de l'Obra, enguany Festa Major i Solemne. La Parròquia, i el Poble estam d'enhorabona.

Hi ha restaurant a Ses Covetes?

Una de les notícies més curioses que ha surtit als diaris sobre Campos, ja que darrerament surt molt, ha estat la d'un possible i futur restaurant a Ses Covetes a la «nova» i gairebé «il·legal» obra dels Apartaments dels Alemanys. Sembla que el Batlle li ha advertit que no pot obrir perquè no té permís i que si obri l'haurà de tancar. Una advertència que s'acorda amb la llei: si no té permís no pot obrir. De fet no ha obert. Però hem de recordar que a Ses Covetes hi ha més restaurants i que aquest no és un servei essencial, tret d'aquell dies de xafogor.

—Ses Covetes segueixen en la polèmica, més publicitat.

Publicacions de la Parròquia

Amb el núm. 4 ha sortit el llibre sobre els Orgues Històrics de la Parròquia de Campos i els organistes. Recull tota una sèrie d'informacions històriques sobre aquest instruments musicals d'importància cabdal per a l'Església i la història musical. També es poden seguir en detall tot el procés de restauració que han sofert i el paper dels diversos organistes a Campos. No manca una referència específica al Mestre Bartomeu Ballester. L'Autor és Mn. Gabriel Reus, Rector de Campos, i prologa el llibre, amb dades ben interessants el Delegat diocesà encarregat d'aquesta qüestió, i ja anuncia un altre llibre prou aclaridor sobre la història dels Orgues a Mallorca. S'ha editat amb ajuda de l'Ajuntament de Campos.

Fotos: Damià Prohens (Foto Vidal)

Matisos
GALERIA D'ART
Obert de dilluns a diumenge
de les 6 a les 9.

Avda. Primavera, s/n. • Tel. 65.60.43
07638 COLÒNIA DE SANT JORDI (Mallorca)

Campos d'un Temps

Eternitzar el present sense profanar el futur. Tot és, en el fons, una qüestió de racionalitat. Era costum, i ho és encara, però ja no tant, deixar recordança d'un persona traspasada als familiars i als amics perquè el seu record no s'esborri. Així, des de fa molts decennis, quan finia la vida d'una persona, se'n feia una mena d'estampa amb oracions i frases de sants impreses, que eren popularment conegudes com un **recordatori**; i aquests eren repartits a tots els parents i coneguts del difunt. Totes iguals de melancòliques, i com més ens acostam a principis de segle pitjor.

Aquesta d'aquí és, potser, una excepció en el disseny. Perquè normalment se n'oferia la imatge del difunt amb una fotografia que solia esser la mateixa de la del carnet d'identitat. Aquest és un foto d'estudi, feta suposadament l'any 1913, com a mínim; any en què va morir aquesta bella dama campanera a una edat ben jove.

Malgrat el dol, resulta excessivament accentuat el requadre negre. El text és apostòlic i romà, barroc. Les pregàries eren múltiples; també les rogatives impreses a la part posterior del recordatori, molt obscures. Gairebé un ex-vot. Però, malgrat tot, què aguanta amb la mà dreta aquesta senyorívola dama de mirada encisadora?

d. h.

✠
ROGAD EN CARIDAD
por el alma de la
SRTA. D.ª INÉS OLIVER Y OBRADOR
QUE CONFORTADA CON LOS SANTOS SACRAMENTOS
Y LA BENDICIÓN APOSTÓLICA
Falleció en Campos el día 30 de Septiembre de 1913
A LA EDAD DE 21 AÑOS

Projecte de Depuradora de Sa Ràpita - Estanyol

Una de les mancances del nostre Terme municipal és la depuració de les aigües. Aquest és un procés necessari per dues raons fonamentals: una, el reaprofitament de l'aigua depurada per usos no humans que es fa de cada cop més necessari a Mallorca (no cal recordar tota la problemàtica de l'aigua) i l'altra, per evitar la contaminació de les aigües brutes o residual.

Segons ha pogut saber Ressor ha sortit a Concurs el projecte de construcció de l'anomenada Depuradora de Sa Ràpita i S'Estanyol. Es va fer un Conveni entre els Ajuntaments de Campos i de Lluçmajor i l'Institut Balear de Sanejament -IBASAN- del Govern Balear per a donar els terrenys aptes per a la Depuradora.

El projecte costarà, segons resa el Plec de Clàusules administratives del concurs de projecte i execució de la Depuradora, 170 milions de pts. com a màxim. I s'ha d'executar l'obra per a posar-la a punt pel març de 1996. Es poden presentar ofertes fins al 23 de setembre d'enguany a les 11 hores que serà quan a l'IBASAN procedirà a iniciar els tràmits d'obrir pliques i seleccionar el contractista corresponent.

L'Estació Depuradora d'Aigües Residuals (EDAR) de Sa Ràpita - S'Estanyol es construirà a uns terrenys rústics (pinar i conreu) de Son Pau, d'uns 70.000 mts quadrats, gairebé unes 10 quarterades. S'hi va per un camí rural des de la Crt. dels presos, passant per darrera Son Callar.

El concurs inclou el projecte, l'execució de les obres de la Depuradora i la filtració i l'evacuació de l'efluent (del resultat final de la depuració).

Segons les dades del concurs obert per l'IBASAN la depuradora es preveu per a una població punta de 7.000 persones a l'estiu amb les dades següents:

	Estiu	Hivern
Sa Ràpita	5.000	250
S'Estanyol	2.000	150
Total	7.000	400

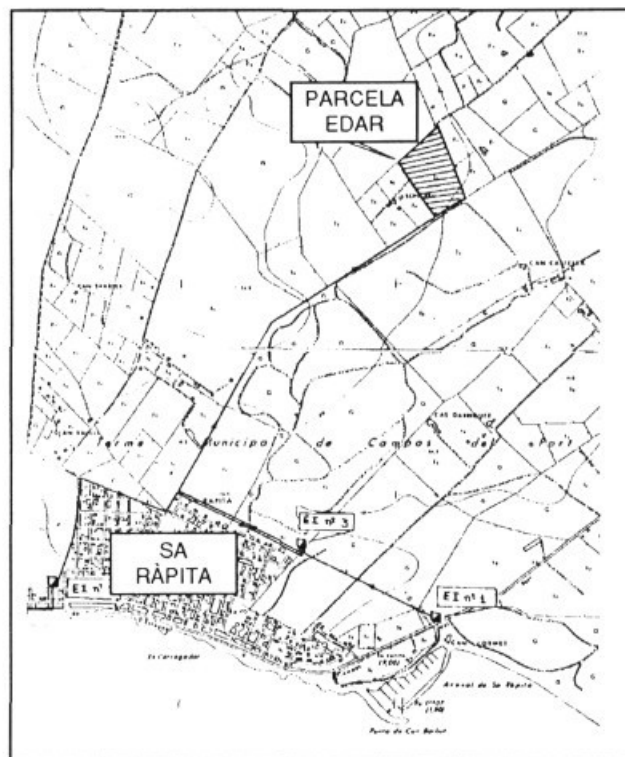
S'especifica que els 400 d'hivern poden arribar a ser 3.000 habitants els caps de setmana.

Es preveu un possible creixement de S'Estanyol que es dissenya per a 2.000 persones i ara segons les dades que maneja IBASAN té un població estiuenca en torn de les 1.500.

El sistema de la depuració escollit -tot i que les Empreses contractistes en poden presentar d'alternatius- és l'anomenat de fangs activats, que implica tot un procés bioquímic de tractament de l'aigua que conclou també en un procés de desinfecció mitjançant hipoclorit sòdic.

Segons experts consultats per Ressor aquest és un sistema car, sobre tot, de mantenir, podent arribar el seu manteniment a un 10% del cost del projecte. Aquest potser serà un dels temes clau en un futur quan s'hagi de posar en marxa la depuradora.

També roman sense clara resposta l'assumpte dels fangs resultants, de l'ús de l'aigua depurada i dels altres

residus. Tot i que s'adverteix al contractista que l'evacuació dels fangs es farà amb camions. A on els duran roman sense resposta aquí.

Un altre problema no gens menor és l'accés a la finca de la Depuradora. El concurs advertix que el camí serà necessari fer-lo i millorar-lo. Ha de tenir 4 mts d'amplària i asfaltat.

Qualsevol informació addicional es pot obtenir a l'IBASAN del Govern Balear, Avda. Gabriel Alomar, 33 de Palma, Te. 17 68 00)

A Ressor li preocupa, perquè ens preocupa el futur, el disseny d'aquesta depuradora, (ara veurem quin projecte es fa a la fi), perquè segons es faci es podrà disposar millor dels nostres recursos d'aigua que a Campos sempre són escassos.

Redacció.

L'empenta dels Vehicles Antics a la vila. Conversa amb Rafel Monserrat, President del Club «Carros de Foc»

Aprofitant l'avinentesad'haver de destacar la molt bona acollida que l'exposició de motos organitzada pel motoclub «Carros de Foc» va tenir les passades festes de la Mare de Déu d'Agost, Ressor ha volgut acostar-se a aquest col·lectiu campaner d'entusiastes dels vehicles antics; una gent que en la seva inquietud mereix un reconeixement. Sens dubte que la recuperació d'aquestes perdudes «fisonomies rodants» és un lloable esforç cultural molt rigorós i exhaustiu. Un bé per al patrimoni cultural d'aquest segle que a Campos es manifesta amb força i fermesa que ha destacat a Mallorca i a nivell estatal.

Rafel Monserrat com a president de l'Associació ens conta en nom de tots els seus socis com funcions i de què va aquesta afició-passió.

— Què és el moto-club «Carros de foc»?

— El nom exacte és Club de Vehicles Antics Campos. Carros de foc. El Club va formar-se fa deu anys perquè hi havia un grup d'amics que es dedicaven fonamentalment a la restauració de cotxes. Després, ara farà uns sis anys, va començar el «boom» per les motos i raons pràctiques també feren organitzar i agrupar la gent.

El Club té les portes obertes a tot el que són vehicles amb una certa antigor, tant bicicletes, motos, cotxes, camiones... Així consta en els estatuts ja que està totalment legalitzat, i sort que vàrem enregistrar el nom ja que hi ha hagut temptatives de plagi. És un nom que si ho penses hi cau molt bé.

Som una associació amb una certa anomenada i un camí transcorregut, actualment amb setanta socis no tan sols campaners.

— A Campos ja havia existit un moto-club, no és cert?

— L'any cinquanta-quatre hi havia una associació que es dedicava a fer excursions amb moto per Mallorca i

la Península, l'objectiu era reunir el màxim de gent possible per fer la sortida. Evidentment situats en aquella època tampoc constituïa un precedent del nostre Club ja que era un enfocament distint. Nosaltres volem animar la gent a restaurar vehicles amb la millor qualitat possible de restauració i llavors a les sortides intercanviar impressions, opinions, experiències i resultats sobre la nostra afició comuna.

— Com explicaries aquest hobby, és una moda?

— La gent quan comença a restaurar una moto per exemple, ho ha de tenir bastant clar. Segurament ha estat en contacte amb algú que ja en té coneixements o pot demanar assessorament al Club per saber que això no és una brusca per durar dos dies. A vegades hi ha un, dos, tres anys de feina...no saps mai quan acabaràs. Ara hem estat vuit mesos per rebre una bicies d'una «Ducati».

— Hi ha una espècie d'escola idò?

— En certa manera sí. Tothom que té un coneixement no l'amaga, al contrari l'exterioritza i de molt bon gust l'ensenya al qui no el sap. Tant és així que maldament no es partís de moltes nocions de mecànica s'han aconseguit resultats excel·lents. Això té la seva importància i bellesa.

— Una vegada restaurada una moto hi ha gent que ho considera una inversió econòmica?

— Són moltes hores amb la moto i has de fer comptes que el seu valor podria ser incalculable, s'estableix com una mena de relació afectiva amb la màquina i no en parlem si era d'un

familiar o ha format part de la pròpia joventut. Pot ser que una persona vengui una moto per llavors comprar-ne una altra, però no és molt freqüent fer-ne simplement negoci quan parlem de persones vinculades a associacions com la nostra.

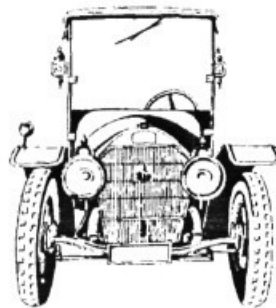
— Qualsevol vehicle es pot restaurar?

— En principi sí, però també s'ha de tenir en compte que restaurar també és construir. Si et falta una peça i és molt difícil o impossible de trobar has de fer filigranes, vertaderes obres d'artesanía algunes vegades. Hi ha molts d'exemples d'enginy, inventiva i laboriositat sobretot.

— Rafel, vols afegir qualche cosa?

— Només donar les gràcies a tothom que ha aportat la seva mà per fer possible la mostra de la qual hem rebut molts d'elogis, gràcies a la gent que ha cedit les motos que n'hi ha algunes que no són de la vila i recordar que som una associació oberta i tot dinamisme que suposin nous contactes i suggerències ens interessa.

Montserrat Alcaraz
Esteve Tomàs

Cristalleria CAMPOS C.B.

Jaume Vadell Adrover

Joan Oliver Bordoy

Carrer Llibertat, 27 • Tel. 65.04.20 • 07630 CAMPOS

Francesc Miró Lladó

En Francesc Miró Lladó és un apassionat de totes aquelles coses que fa, de tot el que, en un moment o l'altre, l'ocupa. Té 64 anys i la il·lusió de qualsevol al·lotell. Es defineix com a autodidacta, fanàtic de la lectura, polifacètic... d'ell mai no es podrà dir que sigui gelós dels coneixements adquirits, una de les seves ànsies és transmetre'ls als altres i a això ha dedicat gran part del seu temps.

Hem volgut parlar una estona amb ell, saber-ne un poc més de les seves coses, i especialment del que es relaciona amb l'aeromodelisme, amb els «avionets» que, més d'un cop hauran despertat el nostre interès, sobretot anys enrera, quan els podíem veure volar al camp de futbol de Ses Forques.

— Com ens podríeu definir l'aeromodelisme?

— L'aeromodelisme és l'acumulació de moltes hores de feina i d'estudi. És una ciència que requereix d'uns coneixements bàsics de matemàtica, de física, de química, de dibuix, d'aerodinàmica, etc. També és un esport.

La primera part es faria efectiva en la producció de l'avió en petit, aquí serien necessàries totes les ciències esmentades. La part esportiva és posterior a l'elaboració del model; no seria possible competir sense abans haver construït l'aparell.

— Com arribàreu vós a l'aeromodelisme, quins estudis teniu?

— En principi diria que em consider un autodidacta i que mai no m'ha agradat estar aturat. Sempre m'ha atret el món de la construcció i de tot d'una feia de picapedrer, degut a la Guerra Civil vaig haver d'estudiar per lliure, així ho vaig fer fins aconseguir el títol de delineant. Llavors vaig anar a Àfrica, i de delineant vaig passar a topògraf de l'Estat Major, aquesta feina em va agradar molt i per això decidí seguir estudiant fins aconseguir el títol, una vegada aconseguit vaig partir cap a Maó, aquesta estada va durar 6 anys. Durant el temps lliure em dedicava als estudis d'aeromodelisme.

— Quines qualitats s'han de reunir per a poder ser un bon aeromodelista?

— L'aeromodelisme m'ha donat moltes satisfaccions. És la meitat de felicitat que he tingut.

— Per ser un bon aeromodelista el primer que s'ha de saber és dissenyar, és a dir, agafar un paper i fer les línies de l'avió que vols, tot això en funció de la seva missió: avió acrobàtic, d'ala alta, de combat... Cada un requereix una aerodinàmica distinta, s'han d'estudiar els perfils, fer números, dibuixos... totes aquestes operacions són prèvies al procés de construcció i realment imprescindibles.

— Què és per vos l'aeromodelisme? un hobby?

— Jo no m'agaf mai les coses com a hobby, per a mi és una ciència amb una vessant esportiva. En un principi, quan no era massa conegut, calia fer alguna cosa per donar-lo a conèixer. Després d'una primera exhibició que es va fer a Campos, l'any 73, tres o quatre al·lots s'hi engrescaren de valent, jo me'n vaig encarregar d'ells i així es va crear el primer grup d'aeromodelisme a Campos. El grup era format per en Pere Melero (xapista), en Vicenç Cerezuela (Ja mort), i un altre jove que ja no està per aquí.

— Quin temps es necessita per construir un avió d'aquest?

— És un procés prou llarg i de molta feina. Per fer un avió normal i corrent, com el que feim amb els nins que vénen a aprendre, dura de 70 a 100 hores. Els més complicats poden arribar a les 200 o més, tot això sense comptar els plànols.

Per fer maquetes, o sia, avions reals a escala reduïda, la cosa encara

es complica més; com exemple puc dir que el guanyador de l'any passat del campionat de Las Vegas hi va dedicar 6 mesos. Aquestes maquetes per optar als premis han de volar perfectament.

— S'ha de considerar, aquest, un esport de minories?

— Pens que no, interessa a molta gent. Abans els únics interessats eren els al·lots que tenien la il·lusió de ser pilots. Ara molts de nins tenen interès per veure volar el seu avió, no fer-lo, però sí veure'l volar.

— Quants de clubs hi ha a Mallorca?

— Clubs declarats només n'hi ha dos, el de Palma i el de Campos. Petits clubs clandestins n'hi ha algun altre. En parts'entén ja que a l'hora de federar-se hi ha molta paperassa, cal tenir un camp apropiat fora del casc urbà, controlar els decibelis, obrir una assegurança que et cobreixi... En doblers pot suposar unes 4 o 5 mil pessetes anuals. El fet d'estar federat suposa que puguis anar a tots els campionats que es fan a Espanya.

— És una afició cara?

— Crec que no. Si tu et fas l'avió (les hores no es poden comptar) et costa unes 15-17 mil pessetes, i llavors afegint la mecànica pot arribar a les 70.000 pts.

També es pot comprar, i aquí hauríem de parlar de quantitats que van des de les 20-25 mil pessetes fins a les 100.000. Els de compra estan fets amb uns materials que no acaben de ser els més convenients i quan un d'aquest avions cau no té remei.

— Quin material s'utilitza per a la seva construcció?

— Normalment es construeixen de «balsa», un material que arriba de centreamèrica i que a més de ser molt lleuger és d'una gran resistència. Un avió té uns 15 quilos d'empenta, quan pega és una inèrcia de 15 quilos i per això han de ser forts. La part de resistència se sol fer de contraxapats o de pi. El pes d'un avió normal va d'1'5 a 4 quilògrams, en passar de 2 quilos ja són mals de moure, i com més pesen més encara.

— Quina és la millor època per volar?

— L'hivern, a l'estiu es formen

unes bombolles d'aire fred i calent que fan que l'avió, quan es troba en elles, perdi sustentació i davalli.

— Quina relació hi ha entre els ultralleugers i l'aeromodelisme?

— Una cosa és molt diferent a l'altra. L'ultralleuger ja es considera un tipus d'avió pilotat. En comú tenim que tots dos depenem d'Aviació Civil i estam subjectes a la seva reglamentació. També és important destacar que un ultralleuger val uns 2 milions de pessetes.

Amb els ultralleugers es poden recórrer distàncies importants, encara que convé ser prudents. El trajecte des de Maó es pot fer sense cap problema. Volar és una experiència molt satisfactòria, omple de goig.

— Vos heu dedicat a ensenyar els vostres coneixements?

— Sí, he estat professor d'aeromodelisme a l'Institut Pere de Son Gall durant 6 anys, els resultats han estat molt positius. Vàrem començar amb un grup de 30 alumnes i l'any següent ja eren dos grups de 60. Del que estic més satisfet és que han seguit volant. Es volia continuar però amb els canvis a l'ensenyança s'ha llevat aquesta àrea.

Una altra experiència va ser al CEP, allà feia classe als professors i llavors ells ensenyaven els seus alumnes.

— Què és ULCA? en sou el president?

— ULCA vol dir Ultralleugers Campos, el fundador de l'escola a Campos va ser un pilot català que feia feina a Spantax, quan ell se'n va anar el meu fill va seguir amb l'escola, ara n'és el president. Aquesta societat es va fundar l'any 86 i com que els aficionats a l'aeromodelisme no teníem on volar, ara compartim el camp del Vinyet Vell. Som una cinquantena de socis, la majoria de Campos.

— Quin tipus d'activitats feis?

— Les proves es poden classificar en dos grans grups: vol circular i ràdio-control. En el vol circular l'avió es controla mitjançant dos cables, i hi ha distintes modalitats, combat, velocitat (el record del món està en 320 Km/hora), carrera. En les proves de ràdio-control trobam les modalitats d'acrobàcia, combat, carrera, exhibicionisme... Una altra forma de volar són els velers, avions que no duen motor i que només es sustenten en l'aire gràcies a la tècnica i al bon coneixement de

— Construir un avió normal dura entre 70 i 100 hores.

la tècnica, s'han de ser vertaders especialistes, el rècord mundial d'aquesta modalitat està en les 18 hores.

— Són perilloses aquestes activitats, i especialment les de vol amb ultralleugers?

— No són activitats perilloses, senzillament es necessita ser prudent. Per poder volar s'exigeix haver fet un curs i passar unes proves, també és necessari federar-se.

— Apart de ser una forma d'esbarjo, té altres utilitats un ultralleuger?

— En pot tenir, fa anys es varen aprofitar per fumigar, per vigilar contra els incendis, per la fotografia aèria.

— Tornant a l'aeromodelisme, de tota la feina relacionada amb la construcció d'un avió, quina és la part més dura o la que suposa més dificultat?

— El dissenyar. No et pots equivocar en res. Sempre he dit que tot vola, però no tot navega. Volar és fàcil, però llavors s'ha d'aguantar i ha d'anar per allà on indiquis, aquí resideix la dificultat; fer uns plànols és molta feina.

— Si tan complicat és dissenyar, com vos arreglau amb els nins que en vénen a aprendre?

— És totalment diferent. Als nins ja els don el disseny fet, únicament l'han de posar damunt la fusta i tallar i després compondre perquè pugui volar.

Ara bé, quan faig feina amb ells sempre els don ànims, és important que

s'engresquin amb allò que fan. Perquè a poc a poc llavors els ve de gana dibuixar el seu propi avió, i d'aquí a saber com l'han de calcular i les dificultats que té però també les satisfaccions que dona.

— Quina és la millor edat per introduir els nins en aquesta disciplina?

— 8 o 9 anys, més petits ja no.

— I per acabar, Francesc, què significa per vos l'aeromodelisme?

— Per a mi ha significat moltes hores d'alegria i sobretot m'ha agradat les amistats que he fet. He conegut molta gent i sobretot les estones alegres que he passat.

Crec que l'aeromodelisme ha estat la meitat de la vida feliç que he passat perquè també ho he de dir, he tengut una dona que m'ha donat suport sempre. I si tenc que donar un consell crec que és un dels esports on es crien més amistats i on hi ha més companyerisme. Tenc al.lots que fa més de 17 anys que ho han deixat i cada any per Nadal o Cap d'Any vénen amb la botelleta de xampany a donar-me els molts d'anys. I això no es paga amb doblers.

Moltes gràcies per tot i que pugueu seguir ensenyant amb tant d'entusiasme.

Núria Vives
Antònia Sitjar

Fotos: Damià Prohens (Foto Vidal)

Volem que els nostres fills i les nostres filles siguin bons estudiants

Joan Lladonet.

Amb el curs acabat de començar, és oportú fer una revisió per saber si hem preparat bé l'equipatge dels escolars, per conèixer si estan realitzant un bon viatge i per esbrinar si fruiran durant tota l'aventura que ha de durar uns nou mesos.

En primer lloc, podem reflexionar sobre quina preparació hem fet o estam disposats a fer perquè la vida dels nostres fills i de les nostres filles a l'escola transcorri d'una forma agradable, amb totes les condicions oportunes perquè puguin realitzar uns aprenentatges adequats i aconseguixin una maduració adequada tal i com pertoca a les persones educades.

Per tal d'aclarir la nostra actuació, intentem respondre aquestes preguntes:

- sabem com va el seu procés educatiu?
- ens interessam cada dia per les

tasques realitzades?

— els escoltam si ens ho volen contar?

— concixem els seus i/o les seves mestres?

— hem sincronitzat la nostra educació amb la seva?

— parlam amb el o la mestra de tant en tant?

— ens interessen els objectius de l'escola i per això acudim a les reunions a les quals ens convoquen?

— formam part de l'associació de pares i ajudam quan és necessari?

— ens interessam per les mancances de l'escola i donam el nostre suport a l'equip directiu i a l'equip de professors?

— estam disposats a anar a parlar amb les autoritats competents quan faci falta per aconseguir una millora de

l'escola?

O les nostres expectatives són unes altres més senzilles i,

— només ens interessa que estiguin ben guardats unes quantes hores cada dia.

— només anam a parlar amb el mestre o la mestra per protestar sobre el tracte que els ha donat.

— creim que el o la mestra té mania al nostre fill.

— només ens interessam una vegada cada tres mesos per saber si ha tret bones notes.

Avui encetam una sèrie d'articles sobre el binomi família-escola i per començar bastarà que us faceu les reflexions que hem anotat més amunt; així sabreu si ajudau als vostres fills o filles a ésser bons estudiants. En seguirem parlant.

— El curs escolar just acaba de començar.

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

Bicicletes • Recanvis
Accessoris • Vestuari
Reparacions

Carrer Lluna, 50
Tel. 65.29.12
07630 CAMPOS

Gremi Boneters, s/n. - Tel. 75.01.00
POLÍGON LA VICTÒRIA
07009 PALMA DE MALLORCA

TRANSPORTS
MESQUIDA

RONDA CATALUNYA, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

De l'autoodi a la lleialtat lingüística (VII)

Història d'un Pere qualsevol

La tasca que es desenvolupa a una escola afecta a un sector molt important de població, recau sobre una franja que va aproximadament dels 4 als 14 anys, i la feina d'ensenyament-aprenentatge que allà s'hi realitza no sol ésser mai notícia. Normalment l'escola és notícia quan deixa d'haver-n'hi (la setmana blanca) o quan es produeix un fet greu (uns/unes alumnes han fet una malifeta a algun dels/de les mestres o a l'inrevés). Ha de quedar ben entès que el que he dit abans no exclou l'interès que tenen diàriament els pares i mares per saber com han anat i què han fet els seus fills i/o filles.

Quan un grup de mestres de l'escola pública («ses escoles») va decidir que podien fer tot l'ensenyament en la llengua que la majoria d'alumnes havia après a ca seva, en la llengua pròpia d'aquesta terra, en la llengua catalana, tal i com permetia la Llei de Normalització Lingüística i els decrets posteriors, tal i com fan tots els països no colonitzats del món, tal i com fan tots els pobles lliures del món, aquesta decisió de l'escola sí que va transcendir al poble, especialment als pares i mares dels alumnes als quals afectava aquesta decisió, tenint en compte que prèviament els pares hi havien d'estar d'acord, s'havia de fer un estudi sociolingüístic dels escolars, s'havia de programar com es realitzarien els aprenentatges, s'havia d'aprovar en el Consell Escolar i s'havia d'obtenir el permís de les autoritats acadèmiques (totes aquestes traves burocràtiques no s'han de passar a qualsevol nació normal del món).

En Pere pot tenir el seu fill a l'escola pública i per tant es declararà en contra d'aquesta decisió i es dedicarà a promoure grups de persones perquè li facin costat. Si el té al col·legi privat, beneirà l'hora en què va prendre la decisió de dur-lo en aquesta escola i trobarà que els/les mestres dels seus fills tenen el cap allà on toca i que, en canvi, els de l'escola pública han perdut el seny.

Ja tenim els pares reunits a l'escola i el director, juntament amb els i les mestres, que intentava convèncer els pares i les mares de l'encert de la decisió que volien prendre, es basava en arguments suficientment convincents com les darreres investigacions de la UNESCO i que tot fent l'aprenentatge de la lecto-escriptura en català, podrien aprendre després millor el castellà. Com que a més, es començaria a partir dels cursos d'Educació Infantil i després s'aniria pujant un curs cada any, s'hi va estar d'acord i avui podem estar orgullosos els campaners que el C. P. Joan Veny i Clar ha estat el primer de tots els col·legis de la part forana de Mallorca que ha normalitzat el seu ensenyament.

En Pere va calar el cap perquè si els seus fills anaven a l'escola pública, com que ja feien els darrers cursos, aquesta mesura no els afectava i si no hi anaven, més que més. En Pere no s'explicava com era possible que s'ensenyàs totes les assignatures en català i pensava i deia: «I si després volen anar a estudiar una carrera a Madrid? I si la volen anar a estudiar a Saragossa o a Sevilla? Però si aprendre

en mallorquí no serveix per res. Què m'ha servit per res és mallorquí a jo? Saps que hi van d'equivocats, en lloc d'anar per envant, anam cap enrere.»

Es veu que en Pere no tenia ni la més remota idea de com funciona el cervell dels alumnes quan realitzen els seus aprenentatges, en Pere també segurament seria dels pares que voldrien dir el què i el com han d'ensenyar els mestres als alumnes. En Pere no sabia que en el món es parlen unes 5.000 llengües i que el català ocupa el lloc 47 pel nombre de parlants, tampoc no sabia que té més o manco el mateix nombre de parlants que el txec, el suec, el búlgar i el grec i que té major nombre de parlants que el danès, el finès i el noruec. En Pere no podia entendre que els alumnes de Dinamarca, Finlàndia o Noruega, si tenen suficients aptituds i capacitats, després d'haver acabat el seu batxillerat poden anar a estudiar una carrera a Estats Units, i si no tenen impediments econòmics, no tenen cap impediment lingüístic.

En Pere no sé si no arribarà mai a saber que qualsevol alumne que ha fet tots els seus estudis en català fins al 18 anys, si té possibilitats intel·lectuals podrà anar a estudiar a qualsevol país del món i ho farà amb èxit.

Joan Lladonet.

21

SANELEC INSER C.B.

Arnau Nigorra i Joan Pomar

SANEJAMENT • ELECTRICITAT

CLIMATITZACIÓ

REPARACIÓ I MANTENIMENT

DE CÀMERES FRIGORÍFIQUES

MAQUINÀRIA D'HOSTELERIA

Tels. 65.07.69 • 908.63.16.73

Carrer Major, 34 • CAMPOS

NACIONALISTES DE MALLORCA

Al llarg dels més de tres anys, d'ençà la constitució d'aquest consistori, ens hem demanat, sovint, quin era el sentit de la nostra tasca com a integrants del mateix i com a grup a l'oposició. La resposta no és gens fàcil quan volem profunditzar en concepcions filosòfiques, sí ho és, en canvi, quan repassam el programa que proposàrem i veim la quantitat de coses que hi ha per fer i les que es podrien haver fet d'altres maneres.

Un aspecte que ens ha preocupat és la forma en què vuit-cents i escaig de vots (cada vot una persona, cada vot un campaner) serveixen per matitzar i per ponderar les decisions que la majoria acorda. Aquest, però, seria un dels aspectes filosòfics i, per tant, un dels mals d'esbrinar i que fuig del nostre abast.

Una altra de les qüestions que ens inquieta i que, així mateix, condiciona l'activitat municipal és l'actitud. Aquesta és prou més angoixant des del moment que no depèn ni de res ni de ningú més que d'un mateix i, a la vegada, defineix l'esperit democràtic de cada una de les persones.

L'ambient que s'ha respirat en el si de la institució ha passat per alts i baixos, les relacions entre el nostre grup i el grup governant també.

La distància entre els arguments d'un i altre grup municipal són manifestes, aquest però era un fet evident

fins i tot abans de les eleccions del 91. La discrepància, la diversitat d'opinió, la disparitat de criteris, la confrontació d'idees, són elements inseparables del joc democràtic i de l'estat de dret i, sens dubte, contribueixen al seu enriquiment, però el fet de no obtenir quatre dels tretze escons va ser un mal glop i, alguns, encara no el s'han pogut empassar.

Sense afany de victimisme i sense que serveixi d'excusa, seria massa fàcil i ara no n'és l'hora, volem fer paleses algunes d'aquestes actituds que, en formes múltiples, han anat apareixent al llarg dels tres anys:

— Dels tres grups municipals som l'únic que es veu obligat a demanar la documentació per escrit*.

— Les Comissions Informatives s'han reduïdes a dues*.

— Durant molt temps els plens s'han celebrat els matins*.

— El nivell de deute que suporta l'Ajuntament esgarrafa*.

— A la gran majoria dels concursos d'adjudicació d'obres només es convida a tres empreses*.

— Les compres, especialment les importants, es limiten a un grup molt reduït de negocis*.

— No hem aconseguit que s'inclogués l'apartat de precs i preguntes a tots els plens*.

— S'incompleixen acords de Ple#.

— S'ha arribat a retardar-nos l'accés a la documentació que demanem per escrit més d'un mes#.

— No sempre es respon a les nostres preguntes amb la veritat#.

— Les propostes nostres que s'accepten o els precs que se'ns concedeixen generalment s'obliden i no se'n torna a parlar

És una llàstima!

* La Llei ho permet, però no obliga.

Ho permet la Llei?

UII Crític

Zones verdes o deixadesa absoluta

22

No basta omplir-se la boca pregonant les 18 zones verdes de Sa Ràpita, que no sabem on són, ni si són gaire verdes o, sobre tot, no deuen ser molt visitades pels rapiters. No resulta molt d'alabar la situació d'aquest camí asfaltat, o carrer, si voleu, amb aquesta marca de síquia, brutor, terra i herbotes ben a la vista. I és segur que fa un parell d'anys que està així. I com aquesta en podríem fer avinents més de mitja dotzena.

El sexe de les Tomàtiques

Damià Huguet

Cada dia s'aprenen coses noves. I justament per això, com més va més interessant resulta escoltar les diferents veus de l'experiència -idòniament adultes o senils- perquè a través d'elles rebem tot un caramell de coneixements que molt sovint ignoram, per inèrcia potser, però que, en el fons, tenim una necessitat interior, una mica amagada i profunda de saber, de sentir. Les veus de l'experiència -la ciència oral, mare de totes les consciències- familers d'anys que bateguen al cor de la terra, entre les roques i un pinar. I generació rere generació no deixam de perdre uns sabers i uns coneixements que ens arriben a través dels calls de les veus més antigues -un arbre que sempre treu verdor- i que nosaltres oferim, fills d'aquest món, com un deure heretat, anònim, a la carn fresca de la intel·ligència més jove, la que ha de fer més maduradora l'energia del seny.

Filòlegs, lingüistes i gent de lletres fa anys que s'hi peguen per aclarir com hem d'escriure tomàtiga. He dit escriure. I he de parlar de llengua literària, sense entrar gens ni mica en temes filològics. Tomàtiga o tomàquet? Heus aquí la qüestió. A gairebé tota l'illa de Mallorca, i a d'altres indrets, usam el mot tomàtiga (pronunciat *domàtiga*) per anomenar el fruit, o la baia de la tomàtiga. Al País Valencià i a Catalunya és majoritària l'expressió tomàquet (fruit de la tomaquera). El DCVB aconsella fins i tot l'ús per escrit d'aquest mot; i ja no en parlem del diccionari d'en Fabra. Tots s'avenen a escriure tomàquet, encara que, evidentment, s'accepti com un dialectalisme el mot tomàtiga: «*De tant de plorar tenia els ulls com dues tomàtiques*».

Però, oh greu error, els nostres filòlegs i els lingüistes no han caigut en el coneixement de saber que aquest fruit pot ser mascle o femella. És a dir, que segons un punt determinat en la seva forma es pot distingir entre una tomàtiga mascle i una de femella. Així, a través d'aquest minúscul detall, els filòlegs podrien deixar de discutir, i en lloc de cercar punts geogràfics on situar el mot, es podria acudir directament al sexe d'aquestes baies, de tal forma que es faria més evident parlar d'un tomàquet mascle i d'una tomàtiga femella, potser. Això sense acudir a expressions eròtiques, o a d'altres formularis afrodisíacs on la tomàtiga regna.

Pronunciar en veu diferent una mateixa cosa no resulta gens ni mica estrany, sinó que subretxa la riquesa de la nostra llengua. Així deim, i segons com, el mar o la mar, un nigul o una boira, un llimoner o una llimonera. Però allò important, i que motiva el perfil d'aquest escrit, és el poder, i saber conèixer les tomàtiques pel seu sexe. I aquí no passa com amb els àngels, el sexe del qual es desconeix, segons asseveren els teòlegs, encara que el pintor manacorí Miquel Brunet ja ens n'ha donat indicis més d'una vegada. I amb una altre dubte afegit: tenen sexe els àngels?. Això passa també amb les puges, amb els dragons, i fins i tot amb les figues, que quan són petites en deim figons, quan n'hauríem de dir, al meu parer, figuetes. Qüestió de sexe. Hi ha promiscuïtat en els fruits, potser? Hi ha qui que per anar a pescar sípies el reclam ha de ser femella, com a les perdius. Però, com es coneix el sexe d'una sípia, i el d'un pop, que són de la mateixa espècie?. Tots sabem que el sexe dels coloms es coneix per l'os culer de l'espina -no hi ha ni penis ni vulva-: un colom mascle té l'os acabat amb una punta, i la femella amb dues, senzillíssim. Però, com es coneix el sexe de les tomàtiques?

La cultura dels afrodisíacs, molt abundant en aquestes terres d'illa que sura en una mar de verdors, els bons remeis per anar fort, o calent, segons les circumstàncies, tenen els afrodisíacs tot un regne on mana un déu que no té nom i que tothom idolatra. Figa o

tomàtiga, rave o pebre són símbols avalats per milers d'anys de vivències. Els afrodisíacs, encara que de vegades de manera ingènua, o des de l'inconscient ignoram, són presents en la nostra vida quotidiana: menjar els senyals dels xots fregits és d'una sublim exquisidesa, com ho és un tumbet fet amb pebres, carabassó i albergínies. Són menjar o beures a l'abast de tothom: una copa d'alçapiu. I n'hi ha d'altres més sofisticats, encara que més difícils d'aconseguir. Tot un món, una infinitat de suggeriments que suren en el tragí quotidià i que refermen tots els brots possibles de la cultura nostra.

Havia de parlar del sexe de les tomàtiques. Però com que per aquí hi ha gent molt desagraïda hauria de renunciar a donar pistes de la font que m'ha facilitat aquesta informació. Però com que aquesta no prové de terra de call vermell, sinó de l'exhuberència verdosa i fresca d'Es Carritxó, puc dir el pecat, i si convingués també la pecadora; la qual cosa no ve al cas, perquè per aquests redols d'hort -i d'horta- totes les menudències aparents, quan les coneix una persona, vol dir que l'ha heretada d'antic i que l'ha rebuda tota una multitud. Per la qual cosa no hi ha secret possible ni falsat: és de general coneixement, com escriuen els savis.

Convé, per tant, a l'hora de fer planter, que les llavors siguin de tomàtiga femella, que produeixen un fruit excel·lent. La tomàtiga mascle té a la seva base un bonyet en punta, un montícul, de vegades minúscul, que el caracteritza, mentre que la tomàtiga femella té una clapa llarguera, en forma de trau, desigual de forma. Són ben fàcils de destriar l'una de l'altra; i de gust, no hi ha massa diferència. A l'estiu, xapats pel mig, amb una mica de sal de cocó sobre la polpa vermellenca, sucosa i encesa, obrin la talent i exciten la imaginació. Quin d'ells dos, però, conté més suculències afrodisíiques: una tomàtiga o un tomàquet?

La Malaltia

(Un fantasma tan antic com la civilització)

L'home passa la meitat de la vida arruinant la seva salut i l'altre meitat tractant de reestablir-la

(Joseph Leonard.

Debut Poétique)

De vegades ens formam opinions errades per fixar-nos amb l'apariència de les coses i no anar un poc més enllà d'una observació superficial i simplista, mancant-nos després elements de judici reals.

Fa molts de temps, una persona em va demanar si jo creia que en veritat una teràpia natural era més eficaç que no la teràpia mèdica tradicional. Jo li vaig dir que si entenem, com succeeix molt sovint, que la medicina és prendre fàrmacs perquè no ens faci mal, en aquest cas no hi ha cap teràpia natural ja sigui naturisme, homeopatia, acupuntura, quiromassatge, etc que sigui eficaç com l'alopatia. Però tampoc seria ètic creure ni pensar per part del terapeuta que la seva funció va encaminada al tractament supressiu del dolor, ja que la majoria de les vegades quan intentem eliminar el dolor, que quasi sempre és amb substàncies tòxiques, el que feim és fer malbé als processos fisiològics de reacció de l'organisme i agreujam el procés d'intoxicació del que es defensava al nostre cos.

Això no vol dir que en un moment determinat no sigui necessari (com veurem més endavant) emprar fàrmacs, però són comptades les vegades en què s'haurien d'emprar i són moltes les vegades que s'empren només mirant el símptoma sense anar a cercar què era el que l'organisme tractava d'eliminar amb aquella reacció (principalment en el cas de l'automedicació, el malalt es converteix en un tractador de símptomes). Això sempre és perillós a llarg termini.

Aquesta falta d'informació i coneixement de quins són en veritat els processos fisiològics (les diferents reaccions de l'organisme), que quan intentem eliminar els tòxics que enverinen el nostre organisme i no basten les vies d'eliminació habituals, fa que el cos creï estats no habituals de destrucció i eliminació. Això s'ha confús i desgraciadament l'hem anomenat malaltia.

Totes aquestes qüestions fa que s'alimenti dins mi la curolla de sintetitzar diferents disciplines terapèutiques com el naturisme, l'higienisme, l'homeopatia, la medicina tradicional xinesa, etc. Totes aquestes teràpies anomenades, no sé perquè, alternatives o paral·leles, seria més adequat dir-los naturals o biològiques. Totes tenen un fons comú, encara que l'aplicació terapèutica sigui diferent; aquest fons comú és el respecte i la força instintiva del cos.

Aquest tema que per desgràcia crea tanta polèmica entre els que han begut de les fonts universitàries i els qui han cercat altres fonts de coneixement, polèmica que crea positures extremistes de les quals neixen els fanatismes que sempre són destructius i desintegradors a més carregats de prejudicis i interessos creats.

En el fons, allò que importa, sota el meu punt de vista terapèutic, és el malalt.

El terapeuta biològic té l'obligació de reconèixer quan és necessari un tractament alopàtic per a la persona que el consulta, igualment l'olopata té l'obligació de reconèixer que hi ha un 23'8% de malalts crònics que estan així com estan per haver estat maltractats amb medicaments supressius.

Crec que és important, tant per una part com per l'altra, que es faci ús d'una actitud més humil i donar un servei més honest a la comunitat.

Una vegada vist un poc les diferents filosofies amb què tu et pots sentir identificat/da, vegem a grans pinzellades, i a manera d'introducció, on es troba i com funciona l'estadi allà on succeeix allò que deim malaltia.

Fent un poc d'història: el Dr. Alfred Pischinger de la Universitat de Viena va fer els estudis de Morfologia, Embriologia, Química, Fisiologia i Química de coloides. L'any 65 va presentar la seva tesi a la ciència amb un treball sobre els sistema extra-cel·lular, que fins en aquell moment tots coincidien que només es tractava d'un sistema de suport i protecció per les diferents cèl·lules dels teixits. A ell li sonava realment absurd que l'evolució hagués gastat tant i tant de material perquè només fos per protegir i aguantar les cèl·lules al seu lloc, i va descobrir que no només es trobava davant un element concret sinó que es tractava del sistema conjugat i dinàmic més important per a l'homeostasi de l'organisme (equilibri vital).

Més endavant el Dr. Han H. Reckebel fonamentà els seus estudis sobre el treball del Dr. Pischinger a la Universitat de Baden-Baden (Alemanya). Va estructurar i catalogar els diferents estats i reaccions dels teixits davant els diferents graus d'intoxicació, donant una orientació només igualada per la iridologia de l'estat evolutiu de qualsevol estat de malaltia. Aquests treballs són els que ens ocuparan bàsicament els propers capítols de que constarà aquest article. No t'ho perdis!

«És més fàcil negar les coses que assabentar-se'n»
(Larra, El pobret xerraire)

Miquel Monserrat.

**Motor Ocasión
Campos, S.L.**

COM

COMPRA - VENDA de Vehícles d'Ocasión

Tomàs Rigo Viçens

Ctra. Palma - Campos, Km. 35 • Tel. / Fax 65.24.22
07630 Campos

Mirades a Contrallum

Hi ha persones desconfiades que sempre miren de reüll. El dilluns és el dia idoni per a fer una passejada per la platja de Ses Covetes, fins arribar a la raconada de l'illa Gavina a mitjan horabaixa. Si bufa ponent la mar enlluerna, i l'ombra dels pins tombats, d'una verdor metàl·lica i la de les sivines baixes, una mica negrenca, atorguen una placidesa càlida a qui transita aquests paratges.

No sé ben bé per què aquesta bella, encisadora dama que il·lustra amb la seva presència aquesta pàgina, em sembla arribada de terres nòrdiques, potser de Dinamarca. Meitat intuïció, meitat presentiment. Gairebé desconfiada observa la nostra presència amb un cert recel, però sense retreure'ns res. La seva mirada pot semblar agressiva, però en el fons registra tots els tons profunds de la fascinació. El perfil és contundent, bellíssim. Estira els braços cap enrere: senyal que l'any que ve vol tornar venir a nedar a Ses Covetes.

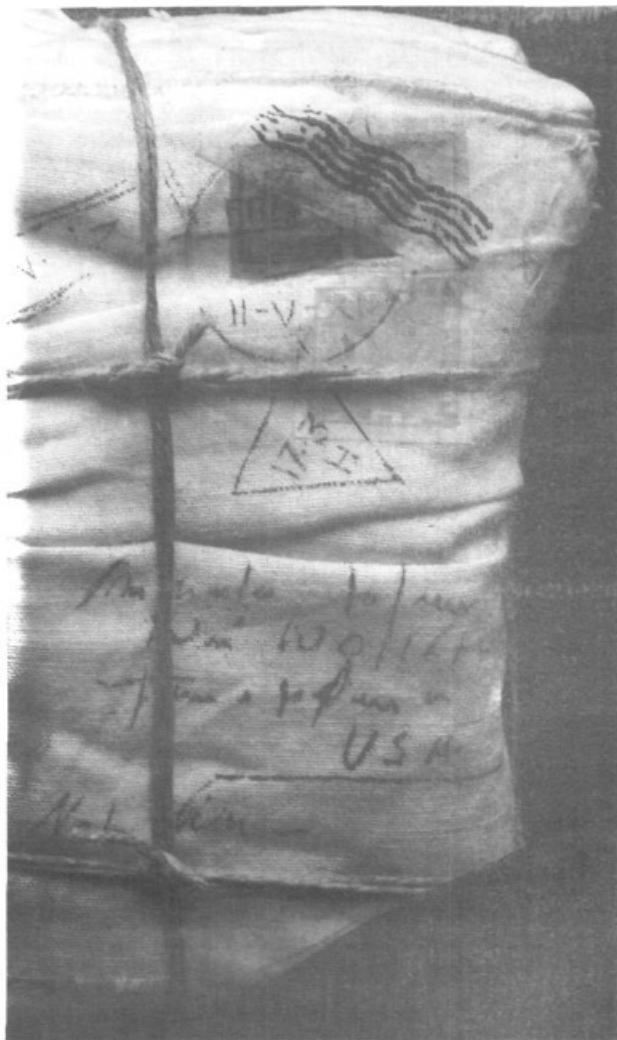
d. h.

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos
Motoserres i Motocultors
Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - Campos

Paquets sense destinatari

Com una màfia amb colors sense colors. Paquets ocults suren damunt les plàcides aigües de la mar blava. N'hi ha qualcun com aquest, trobat un dijous d'un setmana qualsevol a una raconada fosca de Ses Covetes, devers els 68 apartaments. Tot ben amagat. Or o dòlars?. Fins i tot el nom, l'adreça, el destinatari final són punts suspensius. Lletres obscures damunt sacs bruts, mal fermats, de difícil lectura: taques vermelles, grocs esmoreïts. Un paquet rarenc que conté qui sap què. Qualcú ho sap. Suren paquets mal embolicats amb fermalls fets per un manyà suís, per devers el rocam de Ses Covetes, vora-vora l'arenal d'Es Trenc. Camins de silenci, soles no massa llargs. Una profunda olor de milions i de bregues silencioses, de gresques fosques i d'eufòria consentida. Mala bava a tot arreu. Quan canviem el batle?

d. h.

Estació de Servei Campos, C. B.

Obert 24 h. Autoservei
Benzina sense plom
Carrer Sant Blai, 19 • Tel. 65.01.53 • CAMPOS

Ferrer, Albert

Albert Ferrer va obrir la porta del passadís que vigilava, i per aquesta porta es van colar constantment els davanters del Reial Saragossa. El Camp Nou va ser, dimarts al vespre, una disbauxa d'errades i de gols. Als jugadors del Barça no se'ls veia per enlloc; els del Saragossa semblaven vint-i-dos, i Cruyff, des de la llotja, va tenir noranta minuts per decidir a quines espatlles carregaria la magnitud del desastre. I així va anar. La infal·libilitat de Cruyff és un axioma que els seguidors del Barça consideren indiscutible però que, sobretot, resulta incontestable per al mateix Cruyff. Per això no va sorprendre que a la roda de premsa posterior al partit l'entrenador carregués els neulers de la derrota al Chapi, o sigui, a Albert Ferrer, jugador de Barcelona, crescut al planter i admirat per la seva potència física i per la seva capacitat de col·locació.

Dimarts el Chapi, com la majoria de jugadors del Barça, va estar descol·locat, i l'apreciació no seria greu si no fos que es tracta d'una descol·locació repetida des que el Barça va començar a jugar els primers partits de la pre-temporada. Els jugadors internacionals del Barça han fet menys d'un mes de vacances, i quan s'han reincorporat als entrenaments han hagut de jugar un seguit de partits que no tenien res d'amistosos. El Barça és una

empresa tan deliberadament asèptica que espren els seus jugadors com si fossin una llimona, i els canvia de seguida que baixen de rendiment. Els mandataris del club diuen que aquesta és la llei de l'oferta i la demanda, però no cal haver fet cap curs a ESADE per entendre que la motivació del personal és un dels factors fonamentals per a l'èxit d'una empresa. I

per forta que sigui la motivació que prové del salari, que prou que ho és, no crec que sigui gaire estimulante ser tractat en públic de transferible en potència.

El Chapi té les espatlles amples i les cames fortes. Juga amb la contundència dels defenses de sempre, corre com un extrem i és capaç de fer passades amb una apreciable exactitud. Ell i els seus companys de generació formen part d'un Barça dirigit per una junta que només es preocupa dels rendiments esportius. El Barça, en aquests últims anys, mai no s'ha pronunciat sobre res que no fossin penals, gols i traspassos, com si es tractés d'una entitat que s'aguantés únicament en el destí atzarós d'una pilota. ¿Hem d'estranyar-nos que el Chapi i els seus companys se sentin cansats i desconcertats i que acabin perdent el sentit de la verticalitat damunt del camp?

Els jugadors del primer equip del Barça cobren unes quantitats escandaloses com a premi a la seva habilitat. El futbol es basa en uns quants artistes —Romário, Stòitxkov—, uns quants geòmetres —Koeman, Guardiola—, i uns quants artesans de la categoria del Chapi Ferrer. Sense artesans, el futbol perd capacitat agonística, i els artistes es queden sense possibilitats de dibuixar arabescos i tirar a gol. Però tot dona a entendre que l'escala de valors de l'actual Barça és força més prosaica.

© AVUI

Punts de venda del llibre

Història del futbol a Campos (1924 - 1994)

A CAMPOS:

Impremta Adrover
Impremta Roig
Papereria Can Damià Colom
Estanc Can Mitxo
Estanc Cas Mosset
Forn Can Nadal
Forn Can Sbert
Forn Can Vadell
Granja ses Voltes
Bar del Camp Municipal d'Esports
Directius del C. E. Campos

Diumenges a la taquilla del Camp Municipal d'Esports!

A SA RÀPITA:

Estanc Brís
Forn Can Huguet

A LA COLÒNIA DE SANT JORDI:

Forn Can Nadal

PER CORREUS:

Edicions del Migjorn, C/ Fra Francesc X. Ballester, 4,
baixos. 07630 Campos. (despeses d'enviament).

Ressò ha batut el rècord de durada de la premsa campanera

Fins fa dos mesos, era la revista CAMPOS la que tenia el privilegi de ser la publicació periòdica campanera que més números havia publicat, 60, en total.

El passat mes de juliol, sortia al carrer el número 61 de RESSÒ, amb el qual se superava el llistó de la revista CAMPOS.

Per darrera queden molts d'altres intents, avui ja desapareguts, com NOSALTRES, butlletí del Club l'Estel i aventures més recents com NIUS D'ARA, de la qual se n'editaren només uns quants números, SA REVISTA, desapareguda abans d'arribar als trenta, o CAMPOS SA REVISTA, de la qual només se'n publicà un únic exemplar, que es va regalar coincidint amb una Fira de Maig.

RESSÒ, al llarg d'aquests sis anys d'existència ha aconseguit mantenir-se fidel als seus principis inicials i, al mateix temps, evolucionar i adaptar-se als canvis tecnològics i socials per tal de poder continuar oferint una informació verídica i al servei dels interessos del poble de Campos; que una cosa no lleva l'altra. És el que li ha permès gaudir dels favors dels lectors i les lectores del nostre municipi, i molts de fora d'ell, que han vist en aquesta revista un model de coherència i compromís amb el seu poble i la seva cultura. I això ho ha fet, no des de l'immobilisme, sinó, des de l'evolució estètica, visual i informativa.

Per altra part, RESSÒ, ha batut un altre rècord: el de la normalització lingüística, ja que s'ha publicat sempre en català, fet que la distingeix de les altres i ja desaparegudes revistes campaneres que eren bilingües. Això rebat les tesis de molts detractors de la nostra llengua que diuen que el català no és comercial i que, per tant, la premsa en català no és viable. RESSÒ ha batut tots els rècord de viabilitat i duració es sent una publicació momolingüe en la nostra llengua.

Jaume Lladó.

— Amb la publicació del número 61 RESSÒ va batre el rècord de duració de les publicacions periòdiques campaneres.

PERRUQUER

**PERRUQUER • ESTILISTA
UNISEX**

Carrer Manacor, 40 • Tel. 65.21.10
CAMPOS

CAN GASPARE

Ferreria fundada l'any 1868

- Compra i venda maquinària usada
- Reparació maquinària
- Ornaments artístics
- Treballs en acer inoxidable
- Fabricació i restauració molins de vent
- Treballs de torn
- Ferrament

Jaume I, 43
07630 CAMPOS
Tel. 971-65.06.28

Guillem Mascaró ens parla del Campos de la Temporada 94 - 95

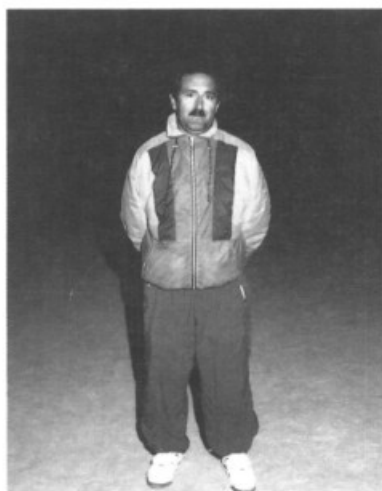

Foto: Vidal

— Com ha trobat físicament a l'equip després de les vacances?

— Els he trobat bé. Es nota que aquest estiu han fet feina. Han jugat un torneig de futbol i més o manco han aguantat la forma. Han vingut més bé del que em pensava.

— Els nous fitxatges, són els que havíeu demanat?

— Bé, jo havia demanat un marcador, un per jugar enmig del camp i un carriler; no ha pogut ser el que jo havia demanat, o bé perquè demanaven molt de doblers o bé perquè volien anar a altres equips. Ara bé, els que han vingut tenen molta d'il·lusió i són fitxatges bons. En Teruel és un bon jugador, en Miquel Juan ja el coneixia i els dos que no coneixia eren el Fiol i en Miquel Àngel Tomàs que m'han causat una grata impressió.

— Hi ha cap lloc dins l'equip que manqui reforçar?

— Bé, no és que falti reforçar, és que està un poc descompensat. Tenim molta gent que juga al mig camp, tenim pocs marcadors i tenim poca gent que juga davant. Ara bé, amb els jugadors que tenim els podem adaptar a tots els llocs, a pesar de tenir 12 o 13 jugadors que pràcticament el seu lloc és el mig camp.

— Encara és prest per xerrar d'equip titular però no de sistemes. Quin sistema jugarà el Campos?

— Enguany a tercera divisió no podem emprar, com és natural, el mateix sistema de l'any passat; supòs que a qualche partit sí. Enguany la tercera divisió, com a espectador i com

a enamorat del futbol, estic content que sigui com és perquè és molt bona, cosa que feia un parell d'anys que no ho era; ara, com a entrenador m'hagués agradat que fos com la d'anys passats. El sistema més probable que juguem és un 4-4-2 o inclús en algun partit només amb un punta,... un punta clàstic, perquè sortir amb 4 davaners no vol dir que hagi de marcar molts de gols, això després depèn del moviment dels jugadors. Però vaja crec que normalment jugarem amb un 4-4-2.

— Ens pot fer un petit comentari sobre el calendari que ens ha tocat?

— El calendari teòricament és fàcil en el sentit que és assequible, perquè fàcil no hi ha cap equip dins tercera. Tot depèn de com comenci; si el primer partit amb el Ciutadella, aquí a Campos, duim la sort de guanyar o jugam bé i guanyam, i de les dues sortides duim dos positius, després aquí rebrem l'Sporting amb més tranquil·litat. Ara, si el primer partit aquí comences empatant, a fora camp no dus punts i reps a l'Sporting, que teòricament és dels equips punters, amb pocs punts... és un mal començament. Tot depèn, com he dit abans, del començament; fàcil o difícil, el farem nosaltres al calendari.

— Candidats a l'ascens i al descens?

— Els candidats als quatre primers són els de sempre: Balears, Mallorca i Manacor, aquests segurs, i després un grup de 5 o 6 més que lluitaran pel quart lloc, com poden ser l'Sporting, el Platges de Calvià, el Penya Esportiva, el Sóller que s'ha reforçat molt bé, el

Poblense, el Ferriolense...

Dins els candidats a baixar esper que no hi hagi el Campos, com és natural. Dins els candidats als tres darrers hi haurà 10 equips.

— Com afrontarà l'equip la tercera divisió?

— És mal de dir perquè és una categoria nova per a tothom. Per a mi mateix com a entrenador, per a la directiva, pels jugadors, per l'afició. Dels jugadors, llevat de dos o tres, és una categoria nova per a ells. Tot dependrà del començament; si duim la sort que en 4 partits feim 5 punts, inclús 4 punts de 4 partits, crec que guanyant els dos partits aquí dins ens pot anar bé. Però enguany la tercera és molt difícil, jo diria als aficionats que no es pensin que serà com l'any passat. El Mallorca devia tenir entre jugadors de tercera i sub-19, 50 jugadors i pràcticament s'ha quedat amb 20, són doncs 30 homes de categoria que ha reapartit. Això no vol dir que el Campos no en tenguí... ara bé és una categoria difícil i nova per a nosaltres que no sabem que serà.

— Vols afegir res més?

— Demanaria a l'afició que ens donàs el seu suport per treure amb ells, al manco aquí dins, «el carro» endavant i si ens acompanyen fora camp, millor. Però al manco voldria que a cada partit aquí dins hi hagués 500 persones de Campos si pogués ser. I que tenguí paciència perquè la tercera serà difícil enguany.

Pep Toni Sala.
Esteve Tomàs.

Gestoria **ADROVER**

TRAMITACIONS I ASSEGURANCES

Convent, 13 • 07630 CAMPOS

Tel. 65.27.01 • Fax 65.27.00

Temps de joc

Gran pretemporada del C.E. Campos de 3^{era}.

A l'hora d'escriure aquestes retxes l'equip de 3a del C. E. Campos estava a punt d'iniciar el seu camí en aquesta nova categoria. Emperò, més que una altra anàlisi del que ens pot donar aquesta temporada, és millor fer-vos cinc cèntims del que ha estat un mes d'agost ple de partits per a l'equip campaner.

El primer partit amistós que jugaren els enfrontà a l'Atl. Balears, partit que acabà amb un empat a un gol. El següent partit l'enfrontà al Santanyí, partit que acabà amb el resultat de 2-2 i el Campos guanyà a la tanda de penals. Després d'això vingué el 3er Memorial Miquel Beques on s'imposaren a l'Atl. Balears pel resultat de 1 a 0. També participaren en el triangular jugat a Ses Salines guanyant 3-1 a l'Espanya de Lluçmajor i 3-0 al Ses Salines. El darrer torneig que disputà l'equip campaner fou el Triangular Ciutat de Felanitx, on tornaren a guanyar per 3-0 aquest cop, al Santanyí i empataren 2-2 amb l'equip organitzador, el Felanitx. El dia 27 d'agost el Felanitx tornà la visita al Campos, i el partit acabà amb el resultat de 2-0 favorable al Campos.

Com heu pogut veure el Campos no perdé cap dels seus partits, si bé és ver que tant el Santanyí, com l'Espanya i Ses Salines militen a categories inferiors; el Balears és un clar candidat al títol de lliga de 3a i el Felanitx també aconseguí l'ascens a 3a la passada temporada, això ens permet fer-nos les il·lusions que l'equip campaner pot realitzar una bona campanya dins aquesta nova categoria.

Juntament amb l'equip de Tercera, comencen la temporada aquest mes de Setembre els equips Juvenil i Cadet del C.E. Campos.

Ja per acabar, només ens resta recordar-vos que, com han dit la directiva i els membres de l'equip campaner, és necessari el suport de tota l'afecció campanera per poder arribar el més lluny possible.

EL CAMPOS GUANYA EN EL SEU DEBUT A TERCERA

El Campos va aconseguir una important victòria (3-1) contra l'Atlètic Ciutadella en el primer partit de lliga de la Tercera Divisió. L'equip campaner va jugar un partit molt intel·ligent davant l'equip ciutadellenc que es va veure agafat una i altra vegada al contracop. El Campos va demostrar estar molt ben acoplat damunt el terreny de joc gràcies que els jugadors són pràcticament els mateixos que la temporada passada. En definitiva, important victòria de l'equip campaner que comença amb bon peu dins la nova categoria.

Equip inicial: Pedro; M. Juan, R. Juan, Janer; Barceló, Bauçà, Roig, Manolo, Terve; Vidal i Obrador. Fiol per Tervel lesionat. Barceló per Roig.

Gols: 1 - 0 minut 15 Roig
2 - 0 minut 70 Vidal
3 - 0 minut 77 Vidal
3 - 1 minut 91 Xisco

CAN PEIXET GUANYADOR DEL TORNEIG DE MONTUÏRI DE FUTBOL-SALA

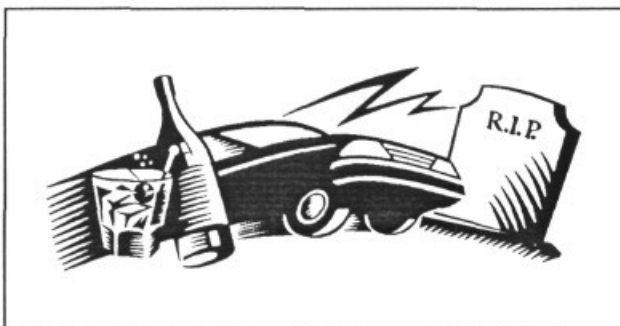
L'equip de Can Peixet, segon classificat al Torneig de Campos Estiu-94, va guanyar de manera espectacular el torneig de Montuïri sense perdre unsol punt dels 22 possibles. Va guanyar tots els partits, alguns amb golejades escandaloses i va encapçalar la classificació des del primer fins al darrer partit donant mostres d'una penetració entre els jugadors molt grossa i una col·locació damunt la pista molt més bona que la de molts dels equips participants. Els resultats aconseguits per l'equip campaner foren aquests:

- Can Peixet- Fibrotel: 4-2
 - Can Peixet- B. Traus: 8-4
 - Can Peixet- Es Pujol: 3-1
 - Can Peixet- Inter Montuïri: 9-0
 - Can Peixet- Comercial Ruiz: 3-2
 - Can Peixet- Pub Anònim: 6-1
 - Can Peixet- Ca Na Maria: 3-2
 - Sa Nostra- Can Peixet: 2-8
 - Can Peixet- Rt Cas Carboner: 11-2
 - Can Peixet- Magatzem Es Pagès: 6-2
 - Can Peixet- Es Canteranos: 1-0
- (per la incomparança de l'equip rival)

Pep Toni Sala.

— Can Peixet, guanyador del torneig de Montuïri.

El Campos guanya, i fa gols

La veritat sia dita, el Campos no podia començar amb més bon peu l'inici de la seva primera estada a Tercera Divisió. Guanyar, encara que sigui al nostre camp, a un equip tan representatiu i consolidat com ho és l'Atlètic de Ciutadella, no és cosa fàcil, ni aquesta victòria pot passar desapercebuda. L'equip menorquí és un dels clàssics, dels més assantats, des de fa molts anys, a la tercera divisió balear de futbol, i per tant, aconseguir els dos primers punts davant un equip tan mal de vèncer com ho és aquest, és tot un mèrit per a l'equip campaner.

Així, el primer gol de la temporada, el va marcar Antoni Roig als onze minuts de la primera pat, un gol esplèndid que va merèixer la confiança de tothom. Els altres dos els va marcar Vidal -En Vermell, com tots els coneixem-, dos gols que varen aixecar el públic per l'oportunisme, el moment en què es varen fer, i la bona destresa dels jugadors en el camp. Tres gols

ben avalats pel bon joc d'en Tomeu Obrador, que és qui, en el fons, i amb tothom, organitza gran part del bon joc que es fa i provoca jugades molt meritòries que aixequen l'ànim i entusiasmen un públic cada vegada més nombrós.

El Campos ha començat amb bon peu l'inici de Tercera Divisió, en el qual, i per primera vegada, participa amb tots els mèrits del món. Guanyar de tres a u a un equip de la categoria de l'Atlètic Ciutadella no és tan fàcil. Significa una primera passa ben donada que satisfà a tots els seguidors de l'equip campaner. De part nostra voldríem que aquest llarg camí ara iniciat, i amb tant bon peu, no trobàs massa entrebanes, que tot anàs bé, regular, normal.

Quant a la part informativa, i ho volem deixar ben clar des de l'inici de la temporada, suposam que els lectors de RESSÒ comprendran que una revista mensual com ho és aquesta, no

pot fer un seguiment puntual i continuat de cada partit, sinó que l'única possibilitat informativa que tenim els redactors és la de seguir, amb un resum, que sempre serà global, la trajectòria de l'equip campaner. Cada setmana canviarà una mica la posició del Campos i RESSÒ surt cada mes; per això no podem fer un seguiment puntual com tots voldríem, però estarem atents a tots.

Així i tot, cada mes procurarem donar notícia i oferir les més diverses informacions sobre la trajectòria del Campos en el seu ingrés a Tercera Divisió. Una categoria recentment estrenada i en la qual l'equip local hi té molt a dir i molta fer. El començament ha estat bo. I tot faci que al final, com a mínim, es pugui mantenir la categoria i que el coratge no mancabi.

Redacció.

Fora de banda

L'excel·lent pre-temporada del C.E. Campos - un empat en el Camp de l'Atl. Balears, guanyador del Memorial Miquel Beques contra el mateix equip, guanyador del Trofeu Ciutat de Felanitx contra l'equip amfitrió i el Santanyí, a més d'altres partits amistosos - ha fet que l'eufòria fos present a totes les tertúlies esportives dels cafès de la vila.

S'haurien de posar, però, els peus a terra i pensar que una cosa són els partits de pre-temporada, que serveixen per posar l'equip a punt i fer les proves pertinents, i una altra molt diferent que és la lliga. Hem de tenir molt clar tots, afició, directius, tècnics i jugadors, que la lliga és el torneig de la regularitat i els resultats de pre-temporada no són més que una anècdota. El Campos s'haurà de jugar el descens,

pensar amb l'ascens és ara per ara pura utopia, amb equips com el Felanitx, Binissalem, Pollença, Alaior, etc i aquesta és la realitat. Equips com l'Atlètic Balears, Mallorca Atl., S Maonès, Platges de Calvià, etc jugaran una lliga totalment diferent a la nostra, per això, els partits jugats en la pre-temporada no deixen de ser anècdotes.

Hem de procurar tenir el cap molt fred, els peus a terra i no deixar-nos dur per l'eufòria d'uns partits que, al cap i a la fi, no són altra cosa que amistosos. La verdadera prova comença el 4 de setembre i l'eufòria la deixarem pel dia que el Campos haurà mantingut matemàticament la categoria.

Pep Toni Sala.

PUBLICITAT A RESSÒ: Maria Bauçà. Tel. 65.01.47
Laborables de 17'30 h. a 20'00 h.

BÀSQUET

Miquel Oliver Bauçà.

Com va? Aquest mes tenc més coses per contar-vos que el mes passat.

Començarem per la categoria mixta a la qual només hi hagué dos equips participants, per la qual cosa l'organització decidí que jugarien en play-off a cinc partits per conèixer l'equip guanyador. La cosa anà bé ja que després de què cada equip guanyàs dos partits, 19-14 i 19-17 l'equip **Digues Nyè!!!** i 19-16 el **Cup Star** es va poder gaudir d'un definitiu i emocionant 5è partit que donà el títol a l'equip **Digues Nyè!!!** que guanyà amb un clar 19-9.

Pel que respecta a la categoria masculina (amb 7 equips participants) foren els equips d'**Es teus d'aixons** i dels **Barrufets**, en el grup A i els **Campos Bous** i **Los Picapiedra**, en el grup B, els que aconseguiren passar a semi-finals. La primera semifinal fou guanyada per **Los picapiedra** que s'imposaren per 19-11 a **Es Teus d'aixons**. L'altre equip que disputà la final foren els **Campos Bous** que guanyaren 19-10 als **Barrufets**.

En una gran final, per la seva emoció i la intensitat del joc, els llucmajorers de **Los Picapiedra** guanyaren 20-16 als **Campos Bous** i d'aquesta manera el trofeu se'n tornava anar cap a Llucmajor. El tercer lloc per **Es teus d'aixons** ja que els **Barrufets** no pogueren jugar el partit pel tercer i quart lloc per problemes de lesions. Un cop acabada la final masculina el regidor d'esports, Antoni Lladó, va fer l'entrega de trofeus.

Ja passant al bàsquet federat s'ha de dir que sembla que aquesta propera temporada hi haurà equips a les categories Senior Femení, Cadet Femení i Juvenil Masculí ja que aquests equips ja s'han posat en marxa i estan

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

— Components del **Campos Bous**

realitzant la pretemporada. També és possible que hi hagi un equip Juvenil Femení i un Cadet Masculí, emperò això no es podrà confirmar fins a l'hora de fer les inscripcions, el que també

és segur és la desaparició de l'equip Senior Masculí, ja que no s'ha pogut aconseguir el nombre de jugadors necessaris per a poder plantejar una temporada amb un mínim de condicions, a causa del gran nombre de jugadors que s'han retirat aquesta temporada igual que va passar en l'anterior.

Escacs

Victòria de Miquel Ollers i Antoni Palmer

Com ja és costum de cada any s'ha celebrat un torneig de partides ràpides al carrer amb motiu de les festes de la Mare de Déu d'Agost. En aquesta edició els participants s'han dividit en dos grups i s'ha fet una lligueta a cada grup, de manera que la classificació final ha quedat així:

Grup A	Grup B	Juvenils
Toni Palmer	Miquel Ollers	Biel Mas
Joan Pomar	Jordi Coll	Joan Miquel Sorell
Joan Gabriel Vidal	Andreu Lladó	

Aquest és un torneig amistós on la gent ve més que res per entretenir-se una mica i jugar de manera un poc diferent a l'habitual, però això no vol dir que no hi hagi competitivitat i ganes de guanyar. Aquest any han participat alguns jugadors rapiters, com és el cas de Toni Palmer, que no ha permès a Joan Pomar repetir el primer lloc d'edicions anteriors.

Damià A. Verger.

Foto: Guillem Mas

— Els escacs a Campos sempre han tengut fidels seguidors

**COMPRI PRODUCTES
ETIQUETATS
EN CATALÀ**

Èxit de participació a les Escoles Esportives i Tallers Educatius Estiu '94

Un altre any les Escoles Esportives i els Tallers Educatius organitzats per les Delegacions d'Esports, Joventut, Educació i Cultura, han aconseguit l'objectiu de servir per organitzar el temps lliure de 500 nins, joves i adults de manera que han estat lloc d'aprenentatge de modalitats esportives, educatives i culturals.

Durant els mesos de juliol i agost aquestes persones han tingut l'oportunitat de combinar un ventall d'activitats esportives (Tennis, natació, Waterpolo, Ski nàutic, Bàsquet, Futbol 7, Futbol, Windsurfing, Vela i Galeon) amb un grapat de tallers de caire educatiu i cultural (conjunt instrumental, Dibuix i Colors, anglès i Aeromodelisme).

D'aquests 500 participants, és en la natació on n'hi ha hagut més, 250 participants, amb un nombrós grup de nins i nines maternals, 71. L'han seguit els tallers de Tennis, el de Futbol, el de Conjunt instrumental i el de Dibuix i Colors. També s'ha de destacar

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

l'Escola de Waterpolo, per la seva acceptació i pel «naixement» d'un Torneig de Waterpolo durant les Festes de la Mare de Déu d'Agost, on participaren uns 40 joves.

L'Ajuntament ens ha dit que estan satisfets amb l'èxit de participació d'aquestes escoles, que d'ençà el seu

començament a l'any 85 ha anat augmentant el ventall de modalitats esportives i culturals any rera any, juntament amb el nombre de participants.

Redacció.

33

Punts de venda del llibre

Història del futbol a Campos (1924 - 1994)

A CAMPOS:

Impremta Adrover
Impremta Roig
Papereria Can Damià Colom
Estanc Can Mitxo
Estanc Cas Mosset
Forn Can Nadal
Forn Can Sbert
Forn Can Vadell
Granja ses Voltes
Bar del Camp Municipal d'Esports
Directius del C. E. Campos

Diumenges a la taquilla del Camp Municipal d'Esports!

A SA RÀPITA:

Estanc Bris
Forn Can Huguet

A LA COLÒNIA DE SANT JORDI:

Forn Can Nadal

PER CORREUS:

Edicions del Migjorn, C/ Fra Francesc X. Ballester, 4, baixos. 07630 Campos. (despeses d'enviament).

Pesca

La primera que vos he de contar és la pescada de dia 14 d'agost, prova que se celebra cada any amb motiu de les festes de Campos i que com cada any, l'ajuntament dóna els trofeus als pescadors que agafen la peça més grossa a cada modalitat. I aquestes foren els afortunats:

A la modalitat de **Grumeig**, en Toni Font agafà una espectacular morruda de 550 gr., en Jaume Barceló va fer segon amb una salpa de 340 gr.

A **Roquer** hi va haver una gran participació però no foren tan grans les peces. El primer lloc fou per Jaume Ferrando i el segon per Miquel Ginard.

I a **Submarina**, només un trofeu per un surer que va caçar n'Andreu López.

I a finals de mes una prova pels més grans, dia 28 d'agost se celebrà a Porto Colom el Campionat de Balears de Veterans a la modalitat de Roquer. Tres campaners hi participaren i aquestes foren les seves classificacions: 3er. Joan Mas, 5è Guillem Suñer i 6è Tomeu Julià.

La darrera prova realitzada és la del diumenge 4 de setembre que és la prova social, on també hi ha una nombrosa participació a totes les modalitats.

Ha coincidit enguany amb el dia que pareix va tancar l'estiu, fou aquell diumenge que va ploure i va fer tant de vent, la qual cosa va fer que els pescadors agafassin un bon pop degut al canvi de temps que va fer en pocs minuts. Els primers classificats a cada una de les modalitats foren:

Roquer

- 1.- Joan Arcas
- 2.- Tomeu Salas
- 3.- Toni Lladó
- 4.- Miquel Ginard
- 5.- Joan Mas

Volantí

- 1.- Tomàs Mas
- 2.- Joan Llompart
- 3.- Damià Vadell
- 4.- Toni Mercadal
- 5.- Tomàs Mas

Grumeig

- 1.- Baltasar Font
- 2.- Joan Oliver
- 3.- Joan Oliver Bonet
- 4.- Toni Salas
- 5.- Julià Ballester

Submarina

- 1.- Andreu López
- 2.- Pere A. Oliver
- 3.- Toni López
- 4.- Guillem Lladó

Jaume Clar

Bar - Restaurant

CA'N CÓS

Especialitat en: Cuina Mallorquina, Grill

BANQUETS • NOCES • COMUNIONS

Ctra. Santanyí, s/n - Tel. 65.27.87
07630 CAMPOS

RESSÒ

Revista mensual

ANY 7

Setembre - Octubre 1994 • N.º 63

Edita: Obra Cultural Balear de Campos

Informació i Correspondència:

Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS

Fax.: 971 - 65.02.02

Coordinadors:

M. Alcaraz

D. Huguet

P. Ollers

E. Tomàs

Coordinador Eports:

Miquel Oliver

Coordinadora Seccions Fixes:

Antònia Sitjar

Coordinadora Publicitat:

Maria Bauçà

COL·LABORADORS:

Miquel Adrover i Monserrat

Joan Adrover i Mascaró

Xesc Adrover

Margalida Ballester

Sebastià Covas

Joan Juan Pons

Clementina Kokkelink

Josep Lladó

Jaume Lladó

Gori Mas

Antònia Serra

Damià Andreu Verger

Núria Vives

Sebastià Moranta

Guillem Mas i Forteza

Apol·lònia Vanrell

Maria Barón

Arnau Perelló

Francesc Miró

Josep Antoni Sala

Margalida Martorell

Francesc Blasco

Pere Adrover

Francesc Mas

Guillem Mas i Ferrari

Damià Prohens

Bàrbara Monserrat

Francesca Ballester

Francesca Mas

Miquel Àngel Aguiló

Antoni Ginard

Jaume Clar

Antoni León

Miquel Roig Adrover

Jordi Caldentey

Joan Lladonet

Francisca Oliver

FOTO PORTADA: FOTO VIDAL

Subscripció: 2.500 Ptes. anuals

Preu d'aquest exemplar:

225 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i Impressió:

ADROVER - CAMPOS

Tel. 65.02.02

Fusteria "Can Fuster"

**FUSTERIA EN GENERAL
MOBLES DE CUINA I BANY**

Carrer de L'era d'En Tem, 3
Tel. 65.28.26
07630 CAMPOS

RESTAURANT CAZADORES

DIRECCIÓ FAMILIAR

CUINA
MALLORQUINA

MENJAR PER ENDUR-SEN

**Ctra. Campos a La Ràpita, Km. 6'5
Tel. 64.03.70 • CAMPOS (Mallorca)**

Sa Joieria

Taller de Rellotgeria i Joieria

Nova direcció
(Al costat de l'administració de Loteria)

Carrer Major, 4 - Local B Tel. 65.23.78 07630 CAMPOS

QUINA PASSADA
D'INVITACIONS !

i, a més, ara,
de franc !

Mos casam!

I juntament amb les nostres famílies vos convidam a celebrar-ho amb nosaltres.

Vos esperam dia 13 a les 17'30 a l'Església de Sant Bartomeu, a Montuïri, i després al sopar a les 20'30 al Reial Club Nàutic de Palma.

Vendreu?

Pep i Joana

Novembre 1993

Et cases prest?

Has de fer el bateig o comunió del teu fill?

T'agradaria convidar com ho varen fer en Pep i na Joana?*

I si, a més et sortís de franc i sense maldecaps?*

Sí... Idò creu-me de veres que et convé venir, sense cap compromís, a parlar amb nosaltres.

Volem fer aquest obsequi a les famílies que abans del 30 d'Octubre ens ajudeu a planejar amb temps les nostres reserves de reportatges.

Vidal CAMPOS		C/. Plaça. 15 CAMPOS 971-65.06.43
FOTOGRAFIA I VÍDEO		

Especialistes des de 1.919

* Et regalam fins a una invitació per cada dia d'anticipació de la teva reserva comptant a partir del dia que quedi confirmada.

* Els models i les sessions varien d'acord al tipus de feina que es triï, però tots estan inclosos en la promoció, des dels "Élite" que tan sols pots trobar a Foto Vidal fins als més econòmics, amb preus dels més competitius.